

אילון ערבות

המועצה האזורית הערבה התיכונה מאי 1990 גליון מס' 2

לקוראים שלום,

בעלון זה מספר נושאים שאתם הקוראים מוזמנים להביע את דעתכם בכתב. בשנים האחרונות גדל במידה ניכרת מספר המתנדבים באזור, מהם השלכותיו של המצב, ואיך נערך בעתיד בתחום המושבי והאזורי לשהותם אצלנו? אמנון בר מנהל התיכון מציג את עמדותיו בנושא היערכות חדשה בתיכון, האם אתם חושבים כמוהו? נהגי המועצה מספרים על קשיים בהם הם נתקלים בהסעות היום-יומיות, האם יש לכם פתרונות? כמו כן, מדור חדש "ירוק בעיניים" בה יוגש מידע ותנתן הדרכה בנושא גננות ונוי על ידי רחל יונש אשר תשמח לענות על שאלות המופנות אליה במסגרת מדור זה. ובקשה לסיום מופנית לבני הנער, מציק לכס? ! מה? מדוע? גם לכם יש מה לאמר, העלון יכול לשמש לכם ערוץ להבעת הדברים. כתבו ושלחו למערכת העלון במועצה.

מקווה לשתוף פעולה
שלומית

מה בגליון

אורחים באזור
פרוטוקולים
מחלקת תחבורה
מתנדבים - אי אפשר בלעדיהם
ועדה חקלאית
חינוך: ראיון עם אמנון בר
תיירות בערבה
עליה וקליטה
מתני"ס - חוג ציור למבוגרים
כדורסל - הורים שותפים ויוזמים
טיול אזורי
קול אמריקה - מחאה במכתב
מי מכיר? מי יודע? רפלקסולוגיה
צידי הצרעות
זחירות מוקשים
ירוק בעיניים - מדור חדש

תמונת השער: פריחת צאלונים
עורכת: שלומית רביץ
צלומים: פגי אושרוביץ
סדר: דליה הדפסות
פרסום מחץ - באר-שבע

המגנת תושבי האזור בירושלים נגד קול אמריקה.

אורחים באזור

ניסים זווילי וצוות חנועת המושבים

הזכרה בחריפותה בעיית מכסות המים שטרם סוכמה
 נסים זווילי סיים את הבקור בדרישה להכין תוכנית עבודה ברורה לעתיד על מנת להשיג את היעדים הכלכליים והחברתיים שהאזור מעוניין בהם. בדבריו טען כי יש לקבע סולם עדיפויות של השקעות חקלאיות: מים, תשתית, טכנולוגיה ובניה, ולנסות לגבש תפיסה אזורית וכוללת לגבי דור ההמשך. זווילי ציין כי לגבי הסכמי רביד חתומים אין אפשרות במצב הנוכחי לשנות דברים ויש לעמוד בהסדר בתנאים הקיימים ולמנוע עד כמה שניתן מאבקים משפטיים ועימותים עם הבנקים.

סקרים את השטח ניסים זווילי, איתן ליס, עמי אוליאל ואברהם אור.

החברתית שנוצרה בעירייה וקבלה הד בכל גופי הממסד קרי התייחסותו של המושב לילדי המשפחות שכונו "פורשים". איתן ליס הדגיש את התהליך ההרסני בתוך חברת הילדים והנער שאולי יראה מוגן בטווח ארוך, אולם השפעותיו עלולות להופיע בחברת המושב עוד שנים רבות. בסכום שנערך העלה עמי שחם יו"ר הועדה החקלאית מספר בעיות עקרוניות האופייניות לאזור כולו:

ממוצעים אזוריים — הוחלט למנות בורר שיפסוק בעניין חובות המושבים בינם לבין עצמם.

שיזף — נציגי תנועת המושבים הודיעו על תמיכתם בהקמת הישוב תוך מציאת פתרון זמני שיאפשר קליטתם של משפחות חדשות בגרעין הקיים, וקביעת תאריך יעד להקמתו של ישוב הקבע.

מפעלי ערבה — הוחלט לקדם את הדיון בדבר בעיות הכספיות בין מושבי הערבה וקיצוץ הערבה הדרומית. הודגש הסחף בריווחיות החקלאים, בצורך הדחוף של הגדלת מכסות ופתוח תשתיות חשמל ומים לאלטרנטיבות חקלאיות.

צוות רחב סייר עם נסים זווילי — מזכ"ל תנועת המושבים בבקורו בערבה. בצוות אברהם אור מתכנן ערבה מרכז הנגב, פנחס מוסקו סגן מנהל מרחב הנגב, איתן ליס אגף החברתי בתנועת המושבים, שלום שגב מרכז נושא קליטה ומשאבי אנוש, שוש ענבר רכזת נעמ"ת וחברות, סולה מאגף המשק, ליאורה אחראית על מחלקת מתנדבים ומיכל רייס כלכלנית. ליוו את האורחים אילן אורן ראש המועצה, עמי שחם יו"ר הועדה החקלאית ועוז דשא גזבר המועצה.

האורחים בקרו במושבים וקבלו סקירה בנושאים חברתיים כספיים ומשקיים.
 פארן:

המכסות לירקות לא גדלו למרות קליטתן של משפחות נוספות במושב. מכסת בשר הודים קוצצה ואינה רווחית היום ומכסת החלב שעמדה על 300 אלף ליטר למשק הוקטנה עקב קליטת משפחות חדשות. כן הוגשה בקשה דחופה לחקים תשתית חשמל של כ-10 דונם לחממות פרחים.
 צוקים:

הוצגו שתי בעיות עיקריות, בניית ישוב הקבע וקליטת משפחות. צעירי הגרעין העלו שוב את בקשתם ליסודו של ישוב קבע ואפילו במונחנות צנועה. מלווה הגרעין אילן יצחק דרש פתרון למצב הבלתי נסבל ע"י קביעת לוח זמנים ברור ותאריך יעד לבניית הישוב שיאפשר גם קליטתם של משפחות חדשות וגיבוש הגרעין לישוב.

צופר:
 הועלתה בעיה קשה של חובות עוזבים המסתכמים בכ-500,000 ש"ח המהווים נטל כבד.
 עידן:

כאן הודגשה בעיית חובות העוזבים במלוא חריפותה.
 עין ירב:

הועלתה בעיית כושר החזר החובות לאחר חתימה על הסכמי ועדת רביד. חוב מעיק נוסף הוא חוב המפעלים האזוריים שטרם סוכם. עלתה גם בעיית דור הבנים החוזרים; קליטת הבנים דורשת יצירת תשתית נוספת, הגדלת מכסות יצור, והכנת תוכנית בניה ופתוח לקראת הקמת משקים נוספים. כאן העלה איתן ליס מהמדור החברתי את הבעיה

אבטיח ראשון מחממות פארן.

מוטק'ה קוסטרינסקי

— כמגמה לפתוח ענפים חקלאיים אלטרנטיביים הועלתה הבקשה לרשת בחשמל ומים מספר חלקות מרוכזות במושבים עידן ופארן.

— בנושא קליטה ועזיבה הדגיש אלדד גיסין את גמר רישומם של הנקלטים כתנאי ראשון להעברתם ותקצובם של כספים, זאת ועוד הרשום חייב להיעשות במועד המוקדם ביותר אפשרי וכך להבטיח את גיוס המשאבים הדרושים לקליטתם והעברת הכספים ליושבים.

— בנושא שיזף הציעו ראש המועצה אילן אורן ומוטק'ה קוסטרינסקי כמוצא פשרה לפעל לגיבוש מספר משפחות לקליטה בתוך שנה אחת. משפחות אלו וצעירי צוקים יהוו גרעין בסיסי להקמתו של ישוב הקבע. — חובות עוזבים שנשארו במושבים יקבלו עדינות כספית בתקציב המחלקה אך לא ניתן להבטיח את גודל המימון בשלב זה.

הסוכנותית מפנה את עיקר תקציבה לקליטה, ישנה מחויבות של המחלקה להמשיך את התמיכה הכספית לקידום ופיתוח הערבה.

— הקצבת המים הנוכחית אינה ריאלית. המשקים באזור צורכים יותר מים על מנת להגיע לרווחיות סבירה, ישנו חוסר בקידוחים, ומליחות המים עולה, לאחרונה נמדדה מליחות של כ- 550 מ"ג כלור באזור עידן, דבר שאף מסכן את מטעי המנגו באזור. כן זה זמן רב לא נבדקו זרובות המים ויכולת השאיבה העתידית. אחת ההצעות שהעלה בנושא מוטק'ה קוסטרינסקי היתה הקמת אגודת מים מושבית שתהיה אחראית לנושא המים על כל הבטיו.

בקרו באזור מוטק'ה קוסטרינסקי מנכ"ל המחלקה להתיישבות אלדד גיסין מוטק'ה פנחס אברהם אור ועמי אוליאל סגן מנהל החבל רן מזור וזאב ניסן.

יחד עם ראש המועצה אילן אורן, גזבר המועצה עוז דשא, יו"ר הועדה החקלאית עמי שחם, גזברי הישובים ונציגיהם. מטרת הביקור היתה להכיר מקרוב את הבעיות הדחופות בנושאי קליטה ופתוח באזור.

לאחר בקור במספר מושבים הועלו כמה נושאים עקרוניים הדורשים תשומת לב מיוחדת.

— למרות ההרגשה כי מעמדה של המחלקה להתיישבות ירד בשנים האחרונות והמערכת

חבר הנאמנים של הסוכנות וחבל הנגב

בדעה זו תמכו גם חברים נוספים שטענו כי גם לעם היהודי שהוא התורם העיקרי קל יותר לגייס כספים לפרוייקט יעד מוגדר וברור.

מתנגד הריף לדעה זו היה מוטי קוסטרינסקי. לפיו למחלקה להתיישבות בסוכנות היהודית תוכניות רבות אך תקציב מוגבל. לא רק אנשי הישובים מתאכזבים מחוסר קידום של פרויקטים ומחוסר יעילות בפתרון בעיות אלא אף המתכננים עצמם במחלקה שהגיעו למסקנות אישיות עקב אי יכולתם להשפיע ולשנות בשטח את אשר תכננו. הפתרון הוא הגדלת תקציב המחלקה רק כך יבוא קדום ופתוח.

גם בנושא המים לא היה מוטק'ה קוסטרינסקי איש בשורות, על פי הסכמים קודמים עם נציב המים והעברות כספיות קודמות שטרם הוחזרו אין כרגע תקציב לפתוח משק המים בערבה.

"הזמן או האויב שלנו..." פתח את דבריו מתי דרובלס "ולמרות קשיי החיים בערבה, קבלו התושבים את המגיע להם על פי התקן הסוכנותי."

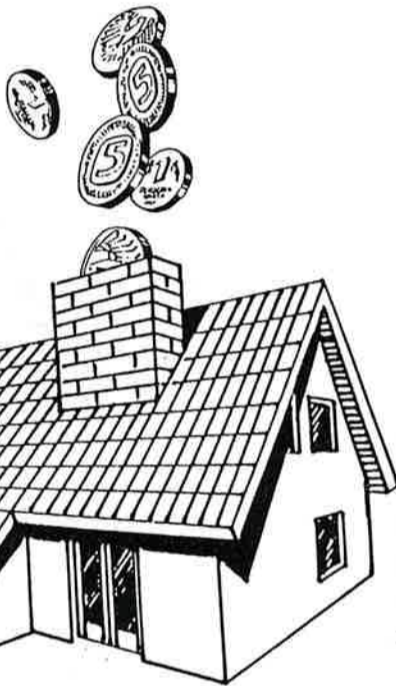
הבעיה האמיתית היא הבניה למשפחות העתידות להקלט. אין בערבה אפשרות אחרת מעשית אלא בניה תקציבית. אולם, בראייה מדינית כוללת כאשר גלי עליה בפתח ובעיות

חבר הנאמנים יהודים-אמריקאים מגיעים מידי שנה לאזור לסיור בין הישובים בכדי לבחון דרכי פעולה לפתוח וקידום האזור.

בתום הסיור נערך דיון מקיף על בעיות עקרוניות והחלטות לגבי יעדי הפעולה לעתיד. השנה קצר חבר הנאמנים את בקורו באזורנו והתעכב רק במושב פארן ליד פרויקט המים הגיאומטרם, ובצוקים במחנה הזמני לקראת הקמת ישוב קבע. אולי מתוך העדפה שנתנה לקיבוצי הערבה הדרומית בפתוח והשקעות כספיות. מצב זה הביא את מליאת המועצה לגבש עמדה אחידה המבטאת את חוסר שביעות הרצון מן המצב שנוצר ותקווה לשנותו כבר בתקופה הקרובה.

בישיבה משותפת עם נציגי הישובים: עידן, עין יהב, צופר ופארן הועלו בקשות ודרישות לפתוח, בניה וקליטה בישובים. דוברים מחבר הנאמנים ציינו את חשיבות הפגישה עם נציגי הישובים ושמיעת הדברים ממקור ראשון כפתח לשיתוף פעולה אמיתי ונכון.

בדיון שנערך הועלתה הצעה כי יש לתת את הדעת לחזוק ותמיכה של ישובים קיימים ולא הקמתם של חדשים. כן נאמר כי המידע העכשווי הנמסר מהישובים עוזרת למקד בעיות וקל יותר לעזור בפרוייקטים וקודתיים מאשר בתוכניות רחבות וכלליות.

המשק והכלכלה גואות ועולות יום-יום יש לתכנן את חלוקת העוגה התקציבית בקפידה. ישנה תמיכה אמיתית, אומר מתי דרובלס, ממחלקת ההתיישבות להקמתם של ישובים חדשים ולפתוחם וזאת למרות חילוקי הדעות עם משרד השיכון.

רק העתיד יוכיח אם היתה זו עוד פגישה ברמה העקרונית שבסופה תוכניות "מגרה". אנו היינו רוצים לראות גישה שונה, מעשית לטווח קצר ולטווח ארוך שתוכיח הן את רצון המוסדות והן את רצון חבר הנאמנים לפתור את בעיות האזור, ולצעוד לפתוח שכולנו נהיה גאים בו.

החבל רן

ז
נ
כ
כ
ו
ח
ת
ע
מ
כ
ט
ק
מ
צ
ז
י
ת
ע
צ
ל
ס
פ

עם אורה גז - מנהלת אגף ההתייעלות העובדת בקופ"ח.

יקר וכל זאת ממשאבי המרפאה בפארן. הועלתה שוב בעיית הטיפולים הפיזיותרפיים שאינם מסודרים וכן נושא החזרת כספים בגין טיפולים יחודיים שקופ"ח לא היתה מסוגלת לממשם. הרכישות שאושרו למרפאה כללו מזגנים חדשים וסטריליזטור חדש, ולמילכה כאות הערכה על עבודתה ניתנה השתלמות בנושא לידה.

לסיכום הסיור העלתה אורה גז מספר נושאים:

— המרפאות מוחזקות בצורה נאה ומטופחת, בכולן ציוד רפואי חדש ומגוון.
— השירות הנתן לתושבים טוב ואמין וברור כי חלק גדול בעומס העבודה נופל על אחיות המושבים.

— בהמשך וכסכום עקרוני בנושא מתנדבים יש לגבות תעריף זהה הנגבה היום לשכת המס ולהעבירו במקום זאת ישירות לקופ"ח. תקציב זה יהווה השלמת שכר כשעות נוספות לאחיות המושבים ויהווה תגמול הן למספר המטופלים הרב והן לשעות העבודה הרבות שהן מעל ומעבר לחלקיות המשרה.

— יש למצוא פיזיותרפיסטית קבועה, שתעבוד במשרה מטעם קופ"ח. חדר הטיפולים והמכשור המשוכלל שנרכש ע"י המועצה יועבר סופית לבעלות המועצה לטובת כל תושבי האזור.

— מצב רכבם של רופאי האזור ד"ר אלקלעי וד"ר צביאלי יבדק. במידה ורכבם אינו מתאים לתנאי עבודתם באזור ינתן פתרון הולם ומהיר בשנוי נפח הרכב או בהחלפתו ברכב בעל שנתון חדש יותר.

— יש לחפש פתרון מיידי לבעיית רופא מחליף באזור לאור המרחק הרב ממרכז רפואי מסודר.

אסותא!

להשלמת המלאי.

כך הובע הצורך למסד את הטיפולים הפיזיותרפיים עם עובדת במשרה קבועה, ובהתאם למחירים הנהוגים בקופ"ח.

עידן:

שיפוצה של המרפאה במושב עידן עמדה במרכז הסיור כאן. המרפאה הקטנה צרה מלהכיל את תושבי המושב והמתנדבים הרבים וזקוקה לשינוי מבני, שיפוצים והתקנת מזגנים מפוצלים.

ורדית האחות הסבירה את צרכי המרפאה וקבלה את תמיכתם של אורה גז וראש המועצה למימוש מיידי של התוכנית.

צופר:

במרפאה מטופחת וחדשה קבלה דליה את אנשי קופ"ח. שוב הועלתה בעית המשרה המצומצמת שאינה מתאימה לצרכים הממשיים של חברי המושב והמתנדבים. הוחלט לרכוש למרפאת המושב מזגנים מפוצלים לקראת ימי הקיץ במימון של המועצה האזורית וקופ"ח, וכן מספר פריטי ציוד רפואי בסיסי החסרים במרפאה.

פארן:

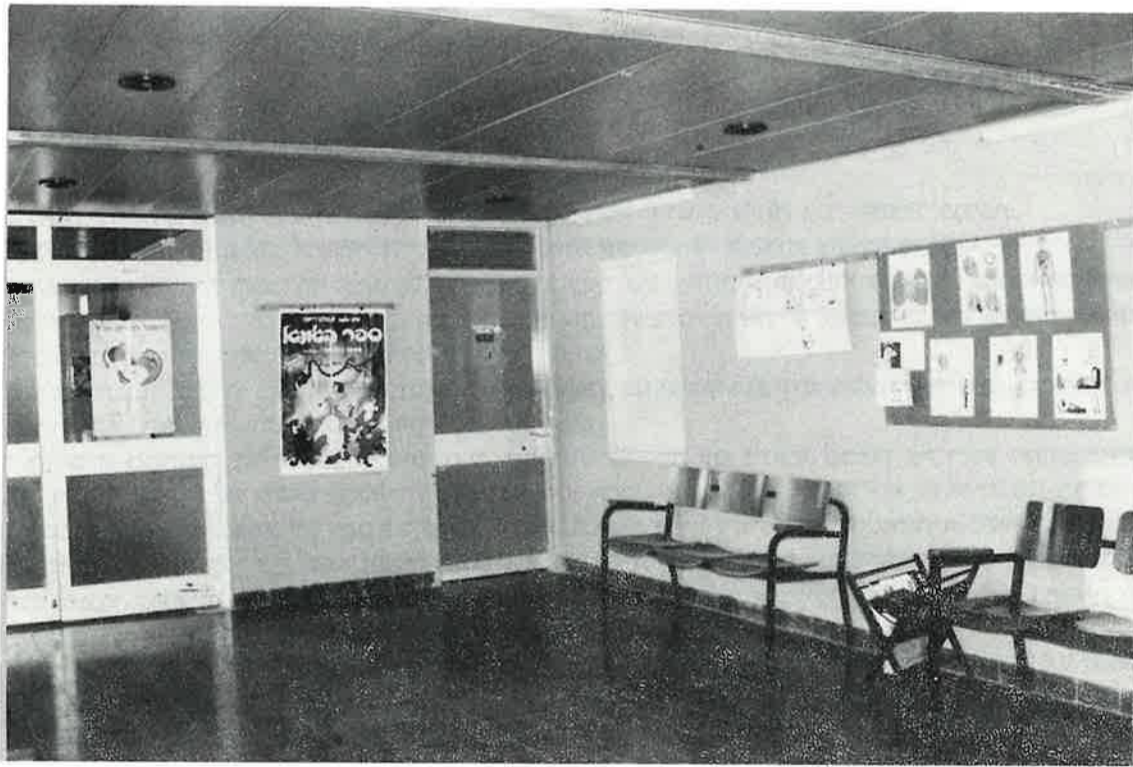
מילכה ופמלה (העובדת בהתנדבות) העלו את בעיות המרפאה בפארן. רחוקו של המושב יוצר קושי רב בעבודת האחיות כגון נסיעות ממושכות לטיפולים וסידורים. אף תאונות הדרכים הרבות בכביש הערבה יוצרות לחץ רב בעבודה. הן גוזלות זמן רב, דורשות ציוד

בסיור השתתפו יהודה נוה — מנהל אדמיניסטרטיבי של המחוז, די"ר נמרוד שושן מנהל רפואי של המחוז, פלורה רוקחת מחוזית, מרים קופיץ — מנהלת שירותי סעד, לאון אחראי על המחסנים, זהבה אברגיל — עוזרת במנהל, קרנר מירה, אחות אזורית, שרקי אחראית על הפיזיותרפיה. יוכבד — מזכירה, פנינה אייכהולץ — אחות האזור, ראש המועצה, אילן אורן, עוז דשא — גזבר המועצה, מטרת הסיור היתה להכיר מקרוב את הבעיות הרפואיות בכל מושב. העברת מידע ישיר בין האחיות ביישובים לצוות הרפואי והמנהלי בקופ"ח על כל שלוחותיו.

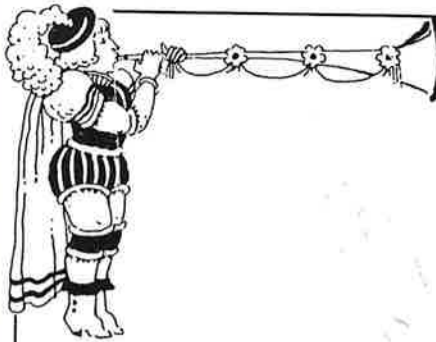
בתחילת היום נתנה תמונת מצב כללית ע"י אילן אורן ראש המועצה בו סקר את הנושאים הדחופים שעלו בתקופה האחרונה בנושא הבריאות: ציוד רפואי, תקני עבודה לרופאים ולאחיות, אישור לרופא מחליף, החלפת רכבי הרופאים והסדרת הטיפולים הפיזיותרפיים בחסות המועצה המקומית.

חצבה:

איה שירן אחות המושב העלתה את הצורך הדחוף בקביעת נוהלי עבודה עם מתנדבים. מספרם הרב של המתנדבים במושב יוצר עומס עבודה גדול ביותר המכביד על עבודת האחיות, העובדת לפי תקן קופ"ח מצומצם. הועלתה בעיית החיסונים והתרופות המגיעים בצורה מצומצמת ובלתי סדירה ומצריכה תאום תמידי בין היישובים ונסיעות תכופות למחסני קופ"ח בבאר-שבע

מרפאת מרכז טפיר.

פרוטוקול מישיבת מליאת המועצה

סיכום דיון של מליאת המועצה הוועדה החקלאית, הנהלת המפעלים האזוריים.
מתאריך 3.3.90 שהתקיים במושב חצבה

משתתפים: ע. אמבר, ש. אורן, ג. הירש, ע. גולדשטיין, ע. דשא, א. שיר, א. פוליבודה, ל. מורגן, א. שיקרגי, ש. אוטיקר, ע. שחם,
י. בן דוד, א. מלמד, י. טרייסמן, א. אורן.

סיכום:

התקיים דיון לבקשת הנהלת המפעלים האזוריים שעמי שחם יו"ר הוועדה החקלאית ישמש באופן זמני מנכ"ל המפעלים האזוריים ויציע תוך פרק זה הצעה כוללת לניהול המפעלים והנושאים החקלאיים.
ראש המועצה הסכים שעמי שחם יעבוד גם כמנכ"ל המפעלים אך בהחיר שאין זה מתפקידה של הוועדה החקלאית ויש לבדוק משפטית באם ניתן לשייך את המפעלים לאחריות הוועדה החקלאית.
כמו כן הובהר ע"י ראש המועצה שמעתה ואילך תקפיד המועצה על ביצוע ההחלטות שהתקבלו לאחר בדיקה ואישור היועץ המשפטי למועצה באותם נושאים שיש לגביהם ספקות או אי בהירות.
כל זאת לאור המגמה החדשה באזור להתלונן בפני הממונה על המחוז ואחרים על ליקויים בנוהלי העבודה של המועצה.
כל ההחלטות שהתקבלו בתקופה האחרונה יועברו לבדיקה ואישור היועץ המשפטי, לאחר שתתקבל חוות דעתו יתקיים דיון במסקנותיו.
הערות לסיכום זה ניתן להעביר לחתום מטה תוך שבוע ימים. באם לא תתקבלנה הערות אראה סכום זה כמקובל.

פרוטוקול מישיבת מליאת המועצה

מס' 207 מתאריך 13.3.90

נוכחים: מ. סילבר, ג. הירש, ע. גולשטיין, ד. שגיא, א. אורן.
משתתפים: ע. דשא, ל. מורגן, ש. רביץ, ז'קנו, ע. דשא, א. לוי.
מוזמנים: מנהלת "תומר" – ירידור ראובן, שליפר, עמנואל, גברה, ישקה, בלוס, טבלן, עידן, אנדי, ג'וליאן.

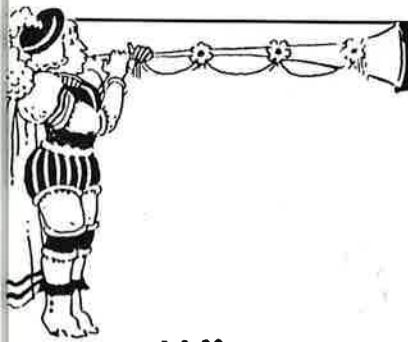
על סדר היום:

1. אישור פרוטוקולים.
2. מכתבו של ראש המועצה לחברי עין-יהב לפתרון הסכסוך.
3. דיון על מכתבו של שייקה אורן מזכיר עין יהב לממונה על המחוז.
4. פנסייה תקציבית.
5. "קול אמריקה" – דיון עם מנהלת "תומר".

החלטות:

1. הוחלט לאשר פרוטוקול מס' 206. הוחלט לאשר סיכום הישיבה מיום שישי 3.3.90. המצ"ב כנספת.
2. הוחלט לאשר את נוסח המכתב ולשלוח אותו לחברי הנהלת עין יהב – המכתב מצורף בזאת.
3. מליאת המועצה האזורית דוחה פה אחד על הסף את הטענות של שייקה אורן מזכיר עין יהב לגבי המשפט במכתבו לממונה על המחוז "אין למושב עין יהב רצון לפרק את המועצה אך לאחרונה נראה לי שכמה דברים טעונים בדיקה", במשפט זה מטיל שייקה אורן כתם על החלטות חברי המליאה ללא הצדקה.
אין ספק שמכתב זה מקורו באי השתתפותו של שייקה אורן כנציג עין יהב בישיבת מליאת המועצה מאז יולי 89 וכתוצאה מכך לא היה שותף להחלטות שהתקבלו ושאין לשביעות רצונו.
מערכת היחסים המתוחה בין המועצה למושב עין יהב באה לסיימה עם כתיבת מכתבו של ראש המועצה לחברי הנהלת עין יהב כהסכם פשרה בתיווכו של ניסים ז'ולי מזכיר תנועת המושבים.
מליאת המועצה קוראת למושב עין יהב עם קבלת המכתב לחזור לשולחן המועצה האזורית ולשלוח נציגים מטעמה.
מליאת המועצה קוראת לשייקה אורן מזכיר מושב עין יהב לחזור בו מהטענות ומהמכתב לממונה על המחוז.
4. הוחלט לעבור לפנסייה תקציבית לכל עובדי המועצה. המועצה תקלוט עובדים חדשים אך ורק בפנסייה תקציבית ותכנס למשא ומתן עם וועד העובדים לגבי עובדים המקבלים פנסייה מקרנות אחרות.
החלטה זו באה לאחר התייעצות והמלצת ארגון המועצות האזוריות.
5. נמסרה סקירה רחבה ע"י ירידור ראובן מנכ"ל תומר על בעית הבריאות ואחרות הקשורות להקמת תחנת "קול אמריקה".
ירידור ענה לשאלות המשתתפים והתקיים דיון ער בנושא.

רשם
אילן אורן
ראש המועצה

נספחים

3.3.90

לכבוד
חברי הנחלת
עין-יהב

הנדון: שיפור מערכת היחסים בין המועצה למושב עין-יהב

מאז מכתבי האחרון אליכם מתאריך 90.20.1 התקיימו שיחות ודיונים והועלו רעיונות במליאת המועצה שמטרתם להחזיר את מערכת היחסים לקדמותה.

בין השאר התקיימה על פי בקשת מושב עין יהב ב-7.3.90 פגישה משולשת בתנועת המושבים ביני, שייקה אורן, וניסים זוויילי מזכיר התנועה.

בישיבה זו סוכם על דעת כל הצדדים שטובת האזור על כל ישוביו מחייבת פתרון הסכסוך.

השיחה היתה באווירה טובה והתמקדה בעיקר במשפט שכתבתי ואני מצטט "כנגד שייקה אורן ואחרים יש לי חומר למכביר אשר אני נמנע מלהפיצו, אך באם ההשמצות נגדי ימשכו אאלץ לשנות גישתי המתונה ובזאת אין אני רוצה".

כוונתי במשפט זה היתה שגם אני יכול להשמיץ, להכפיש, לזרוק בוץ וטענות לא בדוקות במתכונת שהפיצו כנגדי חלק מחברי עין יהב בהסכמת ההנהלה.

בשיחתי עם שייקה אורן וניסים זוויילי ביום 7.3.90 נמסר לי שמשפט זה קיבל משמעות אחרת לחלוטין ממה שהתכוונתי ויש בו משום איום כאילו יש בידי חומר פלילי ותיק מלא מסמכים מפלילים שיש בכוונתי להשתמש בהם באם מסע ההשמצות כנגדי לא יפסק.

הנני להבהיר שלא לכך התכוונתי והנני מצטער באם משפט זה קיבל פרשנות זו שאליה לא התכוונתי כלל.

אני לא מוצא טעם גם כעת לפרט לאיזה טענות ספציפיות התכוונתי, אך הנני להדגיש שאין בהם דבר חורג מהנורמה המקובלת לצערי באזורינו בכל הקשור לביקורת כלפי נבחר ציבור.

אני מקווה שהבהרה זו תביא לסיומה של הפרשה ונוכל כולנו להתמקד בפתרון בעיות האזור.

מכתב זה אושר טלפונית ע"י ניסים זוילי ושייקה אורן והם רואים בו סיכום הפרשה ופתיחת דף חדש.

העתק:

ניסים זוילי — מזכיר תנועת המושבים
שלום דנינו — הממונה על המחוז מ. הפנים
שייקה אורן — גזבר עין יהב.
נציגי הישובים.

פרטוקול משיבת מליאת המועצה
מס' 208 מתאריך 3.4.90

נוכחים: מ. סילבר, ג. הירש, ע. אמבר, ד. שגיא, א. אורן.

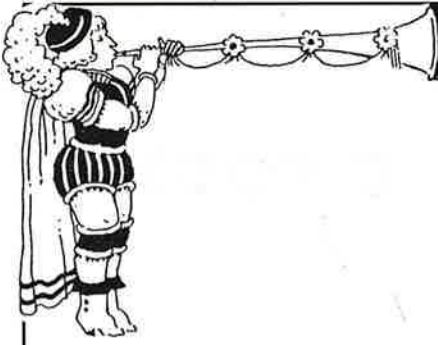
על סדר היום:

1. אישור פתיחת חשבון בבנק אמריקאי ישראלי.
2. אישור לקיחת הלואה לפיתוח.
3. אישור תב"ר למימון פרויקטים בישובי הערבה.

החלטות:

1. אושר פתיחת חשבון בבנק אמריקאי ישראלי סניף הלל 14 ירושלים.
2. אושרה לקיחת הלואה בסך 2,000,000 ש"ח למימון פרויקטים בישובי המועצה — תנאי ההלואה צמודה מדד + ריבית שנתית של 5.85% למשך 15 שנה.
3. אושר תב"ר מס' 307 עבור תקציב מימון פרויקטים בישוב המועצה (מתנ"ס ספיר, מועדון נוער עין יהב, מועדון נוער עידן, מעון יום עידן).

בכבוד רב,
אילן אורן
ראש המועצה

נספחים

לכבוד
הממונה על המחוז
משרד הפנים
באר-שבע

א.נ.,

הנדון: חברות במליאת המועצה האזורית

מפרוטוקול המצ"ב של ישיבת מליאת המועצה האזורית מס' 205, מתאריך 30.1.90 – התברר לי שהתקיים דיון בנושא חברותי במליאת המועצה והוחלט לשלוח אליך מכתב. להלן תגובתי להחלטה זו:

נבחרתי ע"י האספה הכללית של מושב עין-יהב להיות הנציג במליאת המועצה האזורית. לאחר ויכוח עם ראש המועצה ושליחת מכתבים הדדית, נשלח מכתב לעין-יהב ולכל האזור. בין כל הנושאים במכתב זה כתב ראש המועצה, מר אילן אורן – ואני מצטט – "כנגד שייקה אורן ואחרים יש לי חומר למכביר אשר אני נמנע מלהפיצו. אך באם ההשמצות נגדי ימשכו אאלץ לשנות את גישתי המתונה ובזאת אין אני רוצה".

בתגובה למכתב זה החליטה האספה הכללית של מושב עין-יהב להפסיק להשתתף במליאת המועצה עד שאילן אורן יתנצל או יחשוף את החומר שברשותו.

לא יתכן שחבר במליאת המועצה יהיה נתון לאיומים של ראש המועצה, יפחד לדבר ויפעל רק על פי הוראותיו.

אין למושב עין-יהב רצון לפרק את המועצה, אך לאחרונה נראה לי שכמה דברים טעונים בדיקה.

היות ואילן מסרב להתנצל או לחשוף את החומר נגדי ומשתמש בו כאיום – אני מבקש את התערבותך המהירה בנושא ובדיקת דרך תפקודו של ראש המועצה.

בברכה
שייקה אורן
מזכיר עין-יהב

העתקים:

- ניסים זילי, מזכיר ת. המושבים
- נציגי הישובים במליאת מ.א. ערבה

לכבוד

חברי מליאת המועצה

הנדון: חזרה למסגרת חוק פנסיה תקציבית

ב- 9.80 חתמה המועצה על הסכם עם קרן מקפת לבטוח בפנסיה מקיפה לעובדיה ההסכם הנייל נעשה על-מנת להבטיח פנסיה לעובדי המועצה בקרן מקפת למרות שכרשות מקומית היו עובדי הרשות מבוטחים בחוק פנסיה על פי חוק פנסיה תקציבית. המשמעות של חוק פנסיה תקציבית הינה שכרשות מקומית הרשות רשאית לשלם פנסיה לעובדיה בבוא העת כאשר המימון לכך הינו מתקציב המדינה על פי חוק.

המועצה משלמת מידי שנה כ- 100,000 ש"ח לקרן מקפת לביטוח עובדיה בקרן כאשר יותר ממחצית הסכום מיועד לגמל סכומים אשר על פי חוק פנסיה תקציבית אין מחויבות חוקית להעבירם.

מאחר וחוק פנסיה תקציבית מאפשר למועצה להבטיח זכויות פנסיה לעובדיה במימון המדינה ומאידך גיסא יאפשר לרשות ולעובדיה לחסוך את תשלום הגמל (בהנחה שחלק הפיצויים בשלב זה או אחר ישולם בין כה וכה).

היינו מעוניינים להחזיר את הגלגל אחורנית ולהעביר את עובדי המועצה למסגרת פנסיה תקציבית ולשם כך נחוץ להכנס למשא ומתן עם ועד העובדים יחד ובשותף עם ארגון המועצות האזוריות אשר נתן תמיכתו לכך.

אישור מליאת המועצה יאפשר את המשך הטיפול בנושא.

רשם: אריה

" מחלקת תחבורה שלום ! "

של לוח הזמנים הצפוף של ההסעות, ולכן רק במידה ויש תופעה חריגה אין ברירה אלא להתעכב ולפתרה על חשבון זמן ההסעה.

נראה כי מנהלי בתי הספר אף הם אינם משתפים פעולה עם הנהגים המבקשים שוב ושוב לשוחח עם התלמידים על התנהגותם בזמן הנסיעה, לעומת זאת היתה הצעה להנהיג כרטיס אישי לכל תלמיד שילקח ממנו וישלול את זכותו לנסוע באוטובוס במידה והתנהגותו תהיה חריגה במיוחד.

וכן, מוסיף צביקה "לפני שנים היה נוהל של שיחה משותפת בין מנהלי בתי הספר, הנהגים ומועצת התלמידים למציאת פתרונות לבעיות המתעוררות, אולי הגיעה העת לחדש קשר זה ובכך לתרום בצורה מעשית לשינוי המצב."

"צריך לזכור", מוסיף קחוון, "שהאחריות לבטיחות הנסיעה נופלת אך ורק על הנהג בכל מקרה של תאונה ילקח רשיונו, וזאת פרנסתו, בכל מקרה של פגיעה בילד תופנה אצבע מאשימה כלפיו, האם מסוגל הנהג לשאת כל זאת לבדו?"

עם זאת יש לציין כי כל בעיה מועברת בכתב לטפולו של זיק האחראי על החינוך במועצה אולם לא תמיד ניתן למנוע השנונה של התופעה. רק בשיתוף פעולה עם ההורים ומנהלי בית הספר יוכלו באמת להביא שינוי במצב.

ומה דעתם של חברות הנהגים על סדור ההסעות הפועל מזה כמה חודשים?

בסה"כ הסדור טוב ונוח לתושבים אבל לגבינו אומרים הנהגים פירושו של דבר פחות שעות עבודה שבועיות, יום עבודה רצוף בלי הפסקות של כ-9 שעות דבר המקשה ביותר. יתרון הסדור הוא לוח הסעות קבוע וידוע מראש בלי הפתעות ותקלות.

וחוץ מנהיגה מתגלה נמרוד כחובב חיות ומטפח באהבה סוסים ואריה תורם את כשרונותיו בנגינה באקורדיון. לא ידעתם!?

והמזלזל של ההורים למשמעות הדברים, במקרים רבים כאשר פנו הנהגים להורים והצביעו על תופעה זו או אחרת בה מעורב ילדם לא התייחסו ההורים לעובדות, התעלמו לחלוטין ואף השמיעו בנוכחות הילדים מילים בוטות ביותר על התנהגותו של הנהג. נוסף לכך מצביעים הנהגים על הרעש הרב, השוטטות באוטובוס וקטטות הילדים שהם חלק מהמתרחש באוטובוס בזמן הנסיעה ואין איש הנותן דעתו למצב זה.

"זה עניין מהותי" קובע אברהם קחוון, "אין מדובר בהתנהגות ילדותית אלא במצב בלתי נסבל ואף מסוכן. הנהג חייב להתרכז בנהיגה בטיחותית שמסביבו רעש והמולה, ילדים צעירים מגיעים אליו לעזרה, אחרים מטיילים בין המושבים, פותחים חלונות, מוציאים ידיים, מה יעשה במצב כזה?"

מוסיף קחוון "אף המבוגרים הנמצאים באוטובוס וביניהם הורים ומורים אינם מרבים לעזור. נכון שאין זה מתפקידם לעסוק בסדר ובהתנהגות בזמן הנסיעה אולם כחלק מהמערכת החינוכית וכמבוגרים אי שיתוף הפעולה תורם להחרפת המצב."

בינתיים מתבקשים המבוגרים הנמצאים באוטובוס לשבת גם בסופו של האוטובוס ולא רק בתחילתו, אולי עצם נוכחותם תרגיע את הפעלתנים.

ישנה הוראה הקובעת כי בעת שמתעוררת בעיה יש לעצור בצד הכביש לבדוק ולברר את מהותה ורק אח"כ להמשיך בנסיעה אולם לא ניתן לבצעה אלא על חשבון שבוש ניכר

"מחלקת תחבורה, שלום!" כך נשמעת ההודעה המוקלטת

מאחורי הודעה זו פועלת חבורה עליזה ומגוונת של נהגי המועצה. הותיקים הם אריה וצביקה כ-12 שנים בערבה. בוזי נמצא עמנו כבר 9 שנים, נמרוד 4 שנים וקחוון אמנם לא נהג אך אחראי למחלקה והוא כ-3 שנים ערבה, דוד מסיים את שנתו השנייה כנהג וחדשים באזור גיל ויורם. מסתבר שנהגינו עסוקים במגוון רב של עבודות במשך יום עבודתם. הבוקר מתחיל בנסיעות ביה"ס וטיפולים שוטפים ברכב, כמעט בכל שבוע ישנם טיולים מקומיים יחד עם מדריכי ביה"ס שדה. בצהריים ישנן הסעות ביה"ס המחזירות את התלמידים לבתיהם. ההסעות לשרות התושבים והחוגים אה"צ מסתיימות ב-21.30 כל ערב.

בסדר יומם של הנהגים משתבצים טיולים רבים מחוץ לאזור של שני בתי הספר (היסודי והתיכון) שהנהג משמש בדרך כלל גם מלווה קבוע. וישנם משחקי הכדורסל הטניס, והתחרויות השונות המתקיימות בכל רחבי הארץ.

גם למופעי תרבות רבים נוסעים הנהגים ולעתים מסתיימת נסיעה כזו בשעות המוקדמות של הבוקר. בין הנהגים יש אחראי על הנחתת המטוסים במנחת דבר הדורש נסיעות קבועות מספר פעמים ביום, ואריה אחראי גם על הכבאית. לא רק תושבי האזור נהנים משרותם של נהגינו שניים מהם אחראים על נסיעות באמבולנס. מספר בוזי "נהגים אלה יוצאים עם כל קריאה לחדר המיון ונמצאים בכוננות 24 שעות ביממה, אחריות זו חלה גם על קריאות דחופות עקב תאונות דרכים בכביש הערבה ביחוד בשבתות וחגים". (שעות הכוננות אינן משולמות והן עבודה בהתנדבות).

ניכר שעבודה ואחריות מובנים מאליהם אצל הנהגים אולם עיקר דאגתם היא התייחסותם של תושבי האזור המבוגרים והצעירים כאחד אל עבודתם, אל בקשותיהם ואולי אף אליהם עצמם.

בנסיעותיהם הרבות עדים הנהגים להתנהגות פרועה של התלמידים באוטובוסים. קרו מקרים של השחתת כסאות האוטובוס ציור וקשקוש על הקירות, לכלוך מצטבר של אוכל ובעיקר קליפות גרעינים והמאוס מכל הדבקותם של מסטיקים לעושים על גב הכסאות ועל המשענות. כל אלה אינם רק פגיעה ברכוש צבורי אלא גם תוסר התייחסות אלמנטרית לנוסעים אחרים.

שורש הבעיה לדעתם היא יחסם האדיש

נהגי המועצה: בוזי, קחוון, אריה, גיל, דוד, צביקה, נמרוד ויורם.

מתנדבים

"קשה אתם אך בלתי אפשרי בלעדיהם..."

כולנו מכירים את מגבלות כח האדם באזור. משקים חקלאיים בכל הארץ נעזרים בפועלים אלו או אחרים להפעלת המשק המשפחתי. שם כח האדם זמין והמרחקים מהישובים קצרים, אצלנו התנאים אינם מאפשרים הסעת עובדים בסיום יום העבודה דבר המצריך לינה קבועה ומגורים בתחום המושב ובסביבה הקרובה אין כח אדם היכול לחוות מאגר עובדים זמניים או קבועים לעזרת המשקים.

אין זה סוד שהאזור נמנע עד כה מלהביא עובדים ערבים לעבודה מטעמים אלו, המציאות הוכיחה, כי עבודה עם מתנדבים מחוייל יכולה להיות טובה ויעילה על אף מגבלותיה. הזמנים משתנים ואם לפני שנים מספר השתתפנו באסיפות סוערות לקביעת מספר המתנדבים המותר בכל ישוב ותנאי השכר והלינה של העובדים, כיום אין עוסקים עוד במספרם אלא בגיבוש תוכנית כוללת המבטיחה מספר מתנדבים קבוע לאורך כל השנה, שינויים בתנאי העסקתם והרחבת אפשרויות ניצול שעות הפנאי שלהם. שמגמת התוכנית הדאגה לעזרה חקלאית שוטפת לחקלאי ויצירת מוטיבציה לעבודה אצל המתנדבים.

המספרים מוכיחים כי במשך שנה אחת מגיעים למושב הערבה כ- 2,500 מתנדבים, זאת מכלל 5,000 המגיעים לישראל למטרה זו.

עד כה לא היו הוראות ממסדיות מוגדרות וכל תייר צעיר הפך באופן מהיר ופשוט למתנדב-עובד. בשטח קמו מספר רב של סוכנויות פרטיות העוסקות בהבאת מתנדבים ממקומות שונים בעולם. משרדים אלו גרמו בין השאר לאי יכולת משרדי הממשלה לשלוט במערכת זו וקשיים בפקוח. על מקומם ופעילותם של מאות המתנדבים הזורמים לארץ. בעיה נוספת שעלתה בתקופה האחרונה הם העובדים התיאלנדים שכבשו את שדות הערבה במהירות מסחררת בשל מזגם הנוח ועבודתם המסורה והיעילה.

יש לציין אמנם, שמגמה זו של הבאת תאילנדים אינה רק של משרדי כח האדם הפרטיים אלא גם במסגרת מדיניות שקטה של משרדי החוץ והחקלאות המעודדים קבוצות יהודיות של חקלאים צעירים, סטודנטים לחקלאות ואחרים

לנסות ולהשתלב פרקי זמן קצרים בעבודה חקלאית בישראל כדי לפתח קשרי תרבות וידידות בין שתי הארצות.

גם גורמים אחרים מעודדים קבוצות צעירים מתאילנד לעבוד ולשהות בארץ תוך שהם משמשים כשליחי רצון טוב מטעם ממשלת תאילנד. ואולי, יש מי שמעוניין לפתור חלק מהבעיות הקיומיות ע"י סיוע לצעירים למצוא פרנסתם מחוץ לגבולות ארצם.

מצב זה בכל מקרה רק העלה בחריפות יתר את התייחסותם של משרדי הפנים והעבודה לבעיית כח העבודה הזר הנכנס למדינה.

כיום, נושבת רוח אחרת במשרדי הממשלה והמגמה הכללית היא לשבץ מספר רב יותר של עובדים מקומיים (מובטלים, עולים חדשים, חיילים משוחררים) במקומות עבודה פנויים.

ברוח זו יצאו הוראות חדשות ממשרד הפנים שמגמתן להקטין את מספר האנשים הנכנסים לארץ ומשתלבים ככח עבודה.

מתנדבים המגיעים לארץ לא יוכלו להאריך את אשרת התייר מעל ל-6 חדשים.

שינוי מעמדו של המתנדב מתייר (ויזה ב-2) למתנדב-עובד (ויזה ב-4) יחול רק כעבור מספר שבועות שהייה בארץ. רק עם שינוי מעמדו ל ב-4 יהיה רשאי לעבוד במושב (שינוי הויזה ל ב-4 יהווה תנאי הכרחי לקבלת מתנדב לעבודה במושב, מתנדב שלא יהיה בעל ויזה כזאת צפוי לגירוש לארץ המוצא).

ויזה במעמד ב-4 תהיה חתומה בידי מרכז המשק בו עובד המתנדב, זאת לשם קיום בקורת תמידית של משרד הפנים ולשכת התעסוקה.

כאמור, נוהלים קשוחים אלה של משרד הפנים באים במגמה לצמצם את מספרם של העובדים הזרים תוך התחשבות בצרכי הקליטה וגידול באחוז המובטלים. כאן יש להזכיר כי בתנועת המושבים קיימת מזה מספר רב של שנים מחלקת מתנדבים פעילה, בהנהלתה של ליאורה פיין שתורמת רבות לקביעת הנהלים התקינים להבאת המתנדבים לערבה, גם כיום כפי שמעיד המצב ישנה פינה חמה ומיוחדת במחלקה לצרכיהם המיוחדים של מושבי הערבה. מודעים לנוהלים החדשים של משרד הפנים

מנהלים ליאורה פיין ואיתן ליס מאגף החברתי בתנועת המושבים משא ומתן ארוך ומיגע עם הגורמים השונים על מנת לגבש תוכנית עקרונית בנושא כח אדם למושבים הערבה.

התוכנית אמורה לתאם ולגשר בין גישות התנועה, המושבים ומשרד הפנים והעבודה ולתת פתרון לבעיית המתנדבים מתוך התחשבות ביחודו של האזור ואופי העובדה וכן מגבלות משרד הפנים הדורש רישום מדויק של המתנדבים החלו מסתמנים מספר הצעות:

— ראשית יש לצמצם את מספר המשרדים המטפלים ולהמליץ על הטיפול בהבאתם וחלוקתם של המתנדבים רק דרך התנועות המיישבות.

— פתרון אפשרי המשתלב בד בבד עם מגמת קליטת עובדים מקומיים היא העסקתם של חיילים משוחררים תוך כדי כך שהמדינה משלימה לחייל המשוחרר העובד את שכרו, וזאת באמצעות חקיקה.

— ברמה המעשית יש לדרוש ממשרד הפנים כי יאפשר רישון עבודה קבוע ל-2 מתנדבים בכל משפחה, דבר שיאפשר יציבות בעבודת המשק לאורך כל העונה החקלאית ויאפשר תכנון עבודה מסודר במשק המשפחתי.

(במידה ומשפחה מעוניינת להעסיק עובד נוסף יהיה זה חייל משוחרר שיעבוד לפי התנאים שסוכם עם משרד העבודה).

אילן אורן ראש המועצה הדגיש את חשיבותם של הצעות אלה לרווחתם של התושבים והדגיש את מדיניות האזור המעוניין לעזור בקליטתם של חיילים משוחררים.

יחד עם זאת מספרם הרב של המתנדבים והעובדים באזור מחייב גם את המושבים לחשוב על פתרונות לבלוי שעות הפנאי של העובדים. על המושבים לדאוג למקום נאות להתכנסות ומסיבות לערוך טיולים ומופעי פולקלור וכן הרצאות והדרכות שיגוונו את אפשרויות הבילוי ויצרו מוטיבציה לעבודת אולי יוכיחו לכל המוסדות והגורמים הממשלתיים את ההתייחסות החיובית של הערבה לנושא.

בקרת השקייה ודישון – משקי מעקב

המתאימים לדיגום היות וקיימים הבדלים גדולים בתכולת היסודות בעלים בגילים שונים (הבדלים של מספר ימים). בבדיקות של צמחים שלמים ניתן להעריך את מצב ההזנה של הגידול.

משקי מעקב

במשקי המעקב תוגדר חלקה או חלקות אשר בהן ההשקיה והדישון יהיה על פי ההנחיות המדריכים תוך עבודה מתואמת עם החקלאי. יש להעריך למדידה מדויקת של כמות המים המגיעה לחלקה (התקנת מד מים), רישום כמויות הדשן וביצוע בקרה שוטפת – דיגום מי טפטפת מדי שבוע ודיגום קרקע מדי חמישה שבועות.

להערכתו ניתן לעבוד בצורה יעילה עם שני משקים בכל ישוב.

קרמר שלמה

מדריך שירות שדה

ניר אשר באחד מקצותיהם יש חומר המגיב בשינוי צבע לריכוזים שונים של חנקן בתמיסה.

המכשירים הנ"ל נמצאים בשימוש אצל חקלאים ונמצאו כאמינים ויעילים לצורך בקרת ההשקיה והדישון. רצוי לשלוח מדי חודש דוגמאות למעבדה לצורך כיוול ואימות הנתונים המתקבלים במכשירי השדה.

בשוק הופיעו לאחרונה מוצרים נוספים המרחיבים את תחום היסודות הנבדקים בתמיסה גם לאשלגן וזרחן. עדיין אין מיכשור המתאים לבדיקות קרקע בתנאי העבודה המקובלים בארץ.

בדיקת עלים

בגידולי ירקות אין כיום מידע כיצד להשתמש בבדיקת עלים כמדד להזנה – כפי שמקובל במטעים. הסיבה העיקרית להעדר מידע בנושא הוא בקושי בהגדרת העלים

מטבע הדברים שהגידול במבנים, מנהרות וחממות דורש תשומת לב רבה יותר מצד המגדל, מאשר גידול בשטח פתוח. כיום מצויים מספר מכשירים וערכות היכולים לעזור בבקרת ההשקיה והדישון.

1. טנסיומטר – מכשיר למעקב אחר שינויים בכמות המים בקרקע. שימוש במכשיר זה מחייב קריאה ורישום יום יומיים בשעה קבועה.

2. שואבי תמיסה – מכשיר המיועד לשאיבת תמיסת קרקע מאזור בית השרשים. בתמיסה הנשאבת נבדקים המוליכות החשמלית ותכולת החנקן.

3. מד מוליכות – מכשיר לבדיקת המוליכות החשמלית של התמיסה. רמת המוליכות משמשת כמדד לכמות המלחים וומסים במים.

4. ערכה לבדיקת חנקות – בערכ קסמי

נתוני תכנון לעגבניות ערבה

להלן רשימת הזנים המומלצים באזור, תאריכי שתילה ומועדי שיווק.

תחילת שיווק (משוער) המוקדם ביותר	מועד שתילה מומלץ	הזן	הישוב
10.11	20.8.90	פק' 38	פארן
10.11	20.8.90	פק' 68	
1.12	1.9.90	837	
5.1.91	5.9.90	4127	
15.11	25.8.90	פק' 38	צופר
15.11.2	25.8.90	פק' 68	
5.12	5.9.90	837	
10.1.91	15.9.90	4127	עין-יהב
1.9.90	1.9.90	פק' 38	
1.9.90	1.9.90	פק' 68	
10.12.90	10.9.90	837	
15.1.91	15.9.90	4127	חצבה-עידן
15.11.90	1.9.90	פק' 38	
15.11.90	1.9.90	פק' 68	
15.11.90	1.9.90	פק' 47	
15.12.90	15.9.90	837	
25.1.91	25.9.90	4127	

כללי

– הזן 4127 בעל כושר השתמרות על השיח למשך 3-4 שבועות.

– בשנים האחרונות אין מגדלים את הזן נעמה (1684) ובמקומו הוכנס הזן 4127 על פי הנתונים המצורפים בטבלה.

– ההמלצות נערכו ע"י יגאל מירון מדריך לירקות באזור.

עמי שחם

י"ר ו. חקלאית

חינוך:

ראיון עם אמנון בר - מנהל התיכון הנושא: הערכות חדשה בבית הספר התיכון

מהן הסיבות שהביאו אותך ואת צוות המורים להכנת תוכנית חדשה לקראת שנת הלימודים הבאה?

ראשית, ישנו רצון בקרב האוכלוסיה לשינוי אולם למעשה אף אחד לא אומר בדיוק מהו השינוי הרצוי ולאיזה כיוון או מגמה מעוניינים ללכת. נזרקות לאויר סיסמאות כמו ב"ס לערכי תנועת העבודה, ב"ס לחינוך סביבתי, אלו מלים ולא גישה מעשית ולא ניתן לשנות דבר רק במלים.
שנית אנחנו בית-ספר קטן כיום 40 תלמידים בשכבה. ב"ס בגודל כזה לא יכול להעמיד אפשרויות מגוונות לתלמידיו. באמצעים העומדים לרשותנו אין אפשרות לפתח מגמה לשלושה או ארבעה תלמידים. מבחינה מעשית יכול בית הספר להגדיר עצמו כתיכון עיוני המיועד לתלמידים שיש ביכולתם להתמודד עם דרישות ב"ס כזה ולומר לשאר התלמידים מצאו לכם פתרונות אחרים אם לא כאן באזור אולי במקום אחר. התוכנית המוצעת היא חיפוש דרך לפרוץ את מעגל הקסמים שנוצר בכדי שמשפחות לא ימצאו עצמן נאלצות לשלוח את ילדיהם ללמוד במקומות אחרים, או לחלופין מצב שבו עולים התלמידים המתקשים מכתה לכתה עם בני שכבתם אך אינם מתקדמים בלימודיהם או בהישגיהם.

על סמך אלו נתונים הוכנו התוכנית הבסיסית?

התוכנית מתבססת על מספר נתונים. אין באפשרות בית ספר לפתוח מגמות לימוד חדשות בחלוקה חדיגילית אלא רק בחלוקת אורך דרך כל שכבות הגיל מפאת מספר התלמידים המצומצם.
בחלוקה כזו יכול התלמיד לעלות כיתה יחד עם בני גילו אך באותה עת להשלים את הנדרש במקצועות בהן התקשה או נחשל ע"י לימוד חוזר של החומר בקבוצה אחרת. וכן במקרה ונפתחת מגמה חדשה והיא איננה כלולה במסגרת הלימודים של תלמיד מסוים אך הוא מעוניין לנסותה יוכל אותו תלמיד להשתלב בה במסגרת לימודי הבחירה שלו. נתון נוסף הוא שבמערכת גמישה כזו יכולים להשתלב חוגי המתנ"ס בשעות הבוקר שיבואו הן לגוון ולהוסיף מגמות לימוד והן לזכות את התלמיד בנקודות במסגרת תוכנית למודיו.
כן הוכח, כי המסגרת הכיתתית אינה מהווה בהכרח את המסגרת החברתית, במסגרת המושבות ישנה חברה יציבה תומכת ופעילה המספקת לרוב הילדים מסגרת חברתית. כאן ניתן להפריד בין הפעילות הלימודית שלפעמים מקשה על התלמידים החלשים לבין הפעילות החברתית שלא בהכרח תהיה כיתתית.

מהן עיקרי התוכנית?

בקצרה, התוכנית בנויה על חלוקת ביה"ס לחטיבת ביניים כיתות ז'-ט' וחטיבה עליונה י'-י"ב. בכל אחת מהחטיבות יוכל תלמיד יחד עם הוריו ומורים יועצים לבנות לו תוכנית לימודים אישית המתבססת על מקצועות חובה ושעות חובה והשלמת המערכת בשעות לימודים שהן בחירה. התוכנית התלת-שנתית תיערך בהתאם ליכולתו של התלמיד ואפשרויות המערכת ותאפשר גם חזרה והשלמה של אותו מקצוע בו נכשל התלמיד ע"י לימוד חוזר של אותו קורס. למעשה דומה התוכנית ללימודים אוניברסיטאיים כשהאחריות מתחלקת בין התלמיד, ההורים והמורים היועצים המאשרים את תוכנית הלימודים. למותר לציין כי ההורה יצטרך לדעת בדיוק מה לומד הבן בביה"ס ואם אינו מצליח בלימודיו או נעדר מהם יצטרך להשלים את החסר. זו אחראיות חיובית ושונה ממה שהכרנו עד כה.

בחטיבה העליונה יהיה מסלול אחד לנגשים לבחינות בגרות ואחד נוסף לאלו המסיימים לקראת תעודת גמר שבכל מסלול משתנה סל המקצועות בהתאם ליעודו. כל תוכניות הלימודים צמודות לדרישות משרד החינוך ומקצועות הבחירה יגובשו בהתאם למשאבים הכספיים ולכוח האדם שיושג.

מי הם השותפים לתכנון?

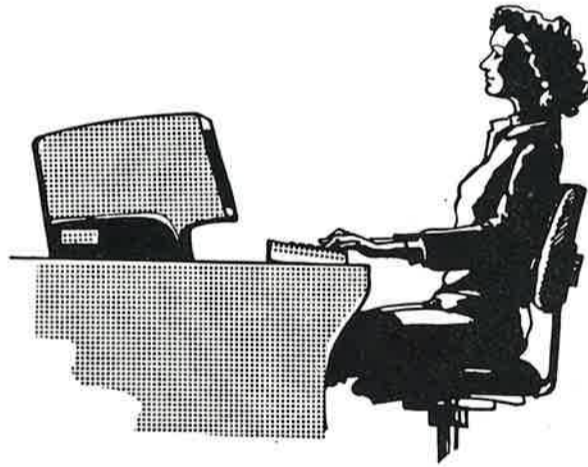
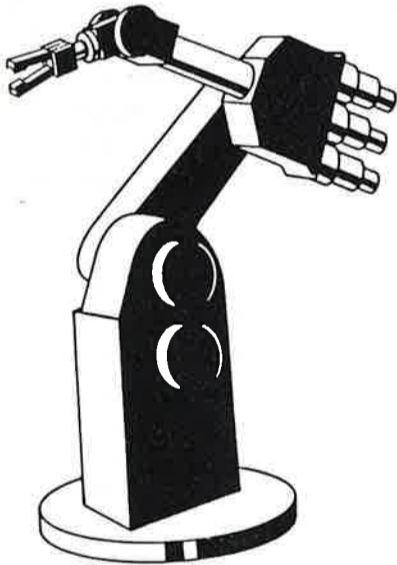
צוות המורים בביה"ס ואנוכי, עזר לנו בתכנון אילן פישר יועץ ארגוני המתמחה בתהליכי ארגון ושינוי בתחום החינוך, וכן שותפים ראש המועצה אילן אורן ומזכיר המועצה ז'ק. ועלי להבהיר, הבעיה שלנו היא יחודית. מצבנו הגיאוגרפי המרוחק דורש פתרונות בלעדיים, אין לנו מודל ממשי ללמוד ממנו ולחקותו. התוכנית הובאה לפני משרד החינוך הדוגלת במדיניות אינטגרטיבית אולם בהתחשב באוכלוסית האזור התקבל אישור לתוכנית בתנאי שאין ליצור קבוצות למידה הומוגניות (בדומה להקבוצות) אלא רק בשלושה מקצועות: מתמטיקה, אנגלית, לשון עברית. חייבים להיות שותפים בהמשך התכנון גם הורים הן כמלווים את הצוות הראשוני, והן כנוטלי אחריות ומעורבים אקטיביים בהמשך התכנון.

לאחר מספר פגישות בישובים, מהי הרגשתך האישית לגבי הוצאת התוכנית לפועל?

מכיוון שכבר היום נשמעת התנגדות מהציבור ואין הסכמה חד משמעית מההורים אין וודאות שהתוכנית אכן תצא לדרך. בשלב זה ישנן שתי אפשרויות לחזור ולהציג את מה שקיים היום לעומת תוכנית חלופית אפשרית או להסתפק בתפיסת ביה"ס הקטן בעל מספר מקצועות קבוע המיועד לרב התלמידים ואת החסר להשלים בעזרתם של המורים והמחנכים בפעילות העשרה זו או אחרת. חייבים להזכיר כאן כי במסגרת הנוכחית ישנה שכבה נכבדה של מסיימי בחינות בגרות במספר מקצועות רב ובהישגים ראויים לציון כך שגם במתכונתו הנוכחית מקבלים כלל תלמידי ביה"ס מטען לימודי נכבד. ברור שהמצב כרגע מעכב את הפעלת התוכנית ואם חשבנו על שנת הלימודים תשנ"א היום יש לדבר רק על שנת תשנ"ב.

אם כך, מהן מסקנותיך כמנהל התיכון לגבי השנה הבאה?

כנראה, תפתחנה שתי מגמות נוספות בביה"ס, האחת מגמת מכניקה מתקדמת בה ישולב נושא הרובוטיקה, ואולי גם מגמה פקידותית שיכולה לספק פתרונות למספר תלמידים. כלומר מעין ב"ס מקיף בזעיר אנפין. בנקודה זו התחלנו ז'ק מזכיר המועצה ואני לחפש אחר מורים ומדריכים מתאימים ואולי לשלב את צרכינו במגמה לאומית של קליטת עליה. בסיוורנו במכללה הטכנולוגית של אורט פגשנו קבוצת עולים מרוסיה, שעוסקים במדעים מדויקים, מחשבים חלקם מהנדסים הלומדים עברית על מנת להשתלב במערכת החינוך כמורים. אנו מנסים לעניין אותם בבית הספר ובאזור זאת מתוך ידיעה שלא יהיה להם קל לקבל את "צברינו" והתייחסותם האופיינית. בנקודה זו אנו מאמינים כי אם תינתן הסברה מתאימה על חשיבות הקליטה וקשייה נוכל בכל זאת להביא את המורים המתאימים לנו ולפתח מגמות אלו. אולם שוב, זהו פתרון "שאפשר לחיות עמו" אך אינו בא לפתור בעיות יום-יומיות של התלמיד המתקשה, ובמסגרת הלימודים הנוכחית ועבודת השדה המשולבת בסדר היום נראה לי כבלתי אפשרית. כאן רק אוכלוסיית האזור היא שתקבע, ויכול להיות שאין ברירה אלא לקבל את הקיים.

"הכל דיבורים" ומעשים?

שאלונים יצאו. התושבים נתבקשו להביע דעתם בעד או נגד. ברוב של 51% לא נלך לביצועה. אילן אורן אף נקב במספר של 90% תומכים בעד כמספר היעד. הסיבות ברורות, להבהיר כי אלה הרוצים את בצוע התוכנית יהיו מוכנים לקחת גם אחריות ולא יטילו האשמות במקרה של כשלון.

אין ספק שיש ללכת בצעדים קטנים ואפילו מבחינה תקציבית אין מה לרוץ. יש לבדוק כל צעד ביסודיות ומכיוון שההסתברות לשינוי בשנה הבאה קטנה לא נותר אלא לערוך תרגיל אינטלקטואלי עם נתונים קרובים למצב אמת. נבחן את אפשרות בניית מערכת הגיונית לגבי המורים והתלמידים, נבחן את הערכות המורים-היועצים, נכין מדגם מייצג של מספר תלמידים הבוחרים לעצמם מערכת ונבדוק את אפשרות ביצועה של מערכת כזו. הנתונים יוצגו כסכום לתושבי האזור, יתנו תמונה מלאה ומעשית להליכי השינוי ואולי יחזקו את תומכי התוכנית לקראת ביצועה.

פיתוח ענף ה

משתתפי הדיון בנושא תיירות.

הח
הכי
ה

מבוסס על אפשרות שהיה ולינה באזור. ולכן חיוני ביותר לספק מקומות לינה ברמה טובה למטיילים ולתיירים פוטנציאליים. מכאן חשיבותו של מרכז גדרון המתוכנן להיות בעל תפיסה כוללת המרכזת מספר ערוצי תיירות במרכז המתוכנן יבנה בעזרת יזם ישראלי מלוניית שתהווה בסיס יציאה למטיילים באזור, תבנה תחנת נסיונות של המו"פ ובה מעבדות למחקר מקומי ופתוח חקלאי נושאים העשויים לעניין אנשי מדע המרכז יהווה בסיס לטיולים באזור ברכב או ברגל ותחנת מידע על מכלול האפשרויות והפעילויות המתקיימות באזור.

שמורת טבע - אורי ביידץ מנכ"ל רשות שמורות הטבע העלה את חשיבותה התיירותית של שמורת שיזף, אופיה היחודי של השמורה מהווה מוקד משיכה אולם לדעתו יש לשים מגבלות נסיעה ברכבים כבדים, ולקבוע מסלולים מוגדרים לתנועה בשמורה על מנת לא להרוס את אוצרותיה. בין השאר ניתן להקים בשמורה תחנת הרבייה, ובימים אלו יש כוונה להקים מצפור בתוך השמורה. גם פרופ' אמוץ זהבי תבע לשים לב בעת תאוצת הפיתוח בשמורה ובמקומות אחרים לבל יגרם נזק בלתי הפיך לטבע ולנוף פרופ' זהבי סובר כי השקעה נכונה בתשתית תוך התחשבות ביחודו של הטבע והנוף תשמר על הפוטנציאל התיירותי גם לעתיד הרחוק.

כלכליים במקביל לתכנון אזורי. יש לערוך סקר מקיף מהן דרישות התיירים, מהו פלח השוק העתידי לתיירות מדברית ולקבוע יעדים מוגדרים לפתוח ל - 3-5 השנים הבאות.

ראש המועצה אילן אורן סקר מגוון אפשרויות לפיתוח הענף. תיירות מדבר וטבע - טיולים רגליים, סיורי גיפים, רכיבה על גמלים ואופנועי מדבר.

תיירות מרפא - באזור התגלו מים (אבן חול נובית) אשר נבחנו ע"י מומחים בארץ ובחו"ל והוגדרו כבעלי פוטנציאל מרפא, מי מרפא אלה שנועדו לשתיה יכולים להוות מרכז רפואי תחליפי בעונת החורף והסתיו למרכז מונטקטיני באיטליה שהיא עיירת תיירים העוסקת כולה סביב מי המרפא בעונת הקיץ. ניתן לשלב במרכז את נושא הטבעונות והצמחונות וגידולי ירקות אורגניים כמכלול רפואי אחד. בדיקה כלכלית לגבי סדר גודל הון וכדאיות שיווקית נערך בימים אלה ע"י יחיאל אדמוני.

תיירות חקלאית: תיירות של חקלאים מהארץ ומהעולם, מומחים בחקלאות או כל גורם הקשור והמעוניין בחקלאות מודרנית באזורים צחיחים, התמודדות עם בעיות מים, קרקע וקשיי אקלים.

פיתוח מרכז גדרון הכולל מלון, בית ספר שדה מרכז מו"פ ומרכז מבקרים. כל אספקט תיירותי באזור חייב להיות

דיון בהשתתפות זאב טמקין - מנכ"ל המנהלה לפתוח הנגב, אורי ביידץ מנכ"ל רשות שמורות הטבע, ניצן לוי מנהל אזור הדרום החברה להגנת הטבע, אמוץ זהבי אוניברסיטת ת"א, שוקה - מנהל בייס שדה, גיל סלויך מנחם עבדי דורון עקיבא ושאלו יעקב מרשות שמורות הטבע, ראש המועצה אילן אורן, עוז דשא גזבר המועצה, מיכה סילבר, והירש גדעון.

פתוח התיירות בנגב קבל תאוצה אדירה, המנהלת לפתוח הנגב שבראשו זאב טמקין החלה בשיווק המדבר ויחודו למטייל הישראלי במגמה לעודד פעילויות וחוויות אותנטיות שיהוו חידוש מרענן מחד ויעזרו לקדם ופתוח הנגב מאידך: מבט חטוף בעיתונות הכללית מצביע על מגמה זו.

גם באזורנו מבצבים ניצנים ראשוניים לקראת שילוב הערבה במפת התיירות שההנחה הבסיסית עליה נבנית תיירות באזורנו חייבת להיות שיווק המדבר: יחודו האקלימי, המרחבי ואוצרותיו וזאת מבלי לפגוע בו.

מקומה של הערבה מוסיף זאב טמקין בין שני מוקדי תיירות כלכליים ים המלח ואילת מהווה פוטנציאל ברור גם לתיירות מחו"ל אולם בדומה למקומות אחרים בנגב אין עדיין בערבה תשתית תיירותית מתאימה שבבסיסה מקומות לינה, הסעדה ובדור לילי. בשלב ראשון יש לבדוק מספר נתונים

תיירות בערבה

להיות לך בל אולג'ה טבא

זויה
מהנה
נגב
שנה

מאוסטור

ראש המועצה אילן ארון עם אורי בייץ מנכ"ל רשות שמורות הטבע.

מפא"ת

המנהלה לפתוח התיירות בנגב
 משרד התיירות -
 המחלקה לעידוד תיירות פנים

הועלתה גם האפשרות של ניצול היתרון האקלימי באזור להקמתם של מחנות אמונים לקבוצות ספורט. זאת באפשרות הן לנצול עונת היובש והחם הארוכה באזור והן במתקני הספורט הקיימים בריכות, מגרשי טניס, אולמות ספורט ובמידת הצורך הוספת מתקנים חדישים וספציפיים.

הוסכם להקים ועדת היגוי שתלווה הכנת תוכנית פיתוח תוך 6 חודשים באחריות מועצה אזורית ערבה ובמימון 75% מינהלת התיירות בנגב 25% מועצה אזורית ערבה. חברי ועדת ההיגוי יהיו: נציג מינהלת התיירות בנגב, נציג מועצה אזורית ערבה תיכונה, נציג רשות שמורות הטבע, נציג החברה להגנת הטבע, ונציג המחלקה להתיישבות חבל הנגב.

עליה וקליטה

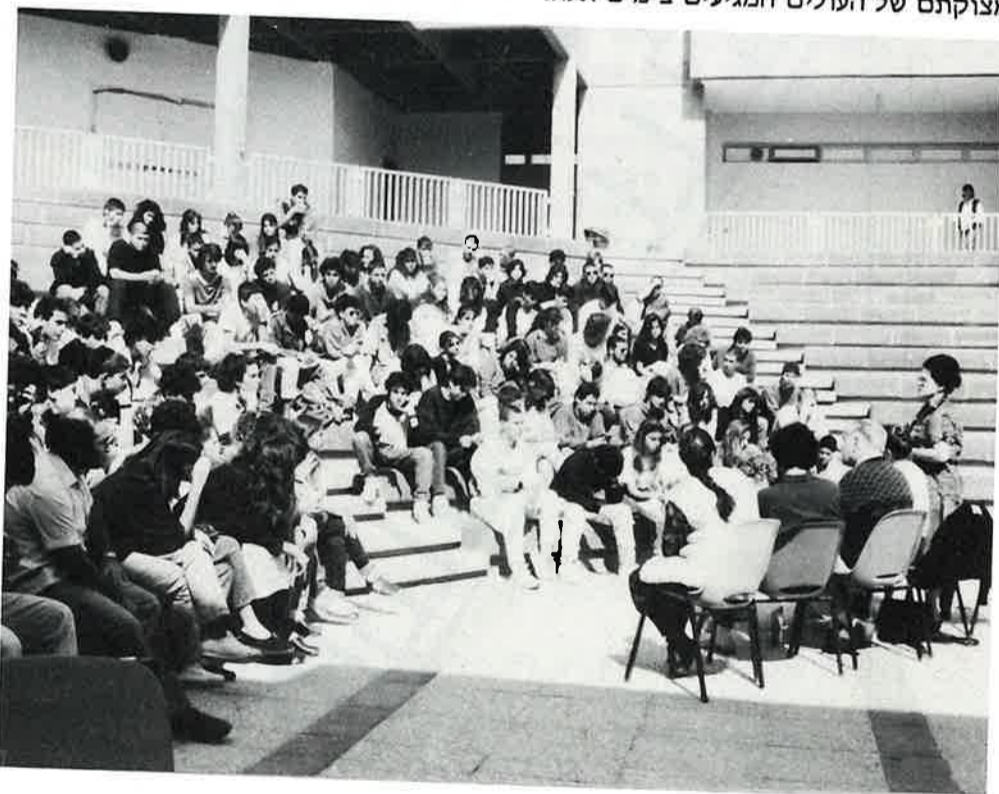
ליד השולחן איה סגל, ארקדי, אמנון, ג'ני ולודמילה.

נושא העליה וקליטת עולים חדשים כמעט ואינה מוכרת באזורנו. על מנת לקרבו לבני הנוער החליטו חברי מערכת העלון בבית הספר התיכון בחדרכתן של המורות כרמית, איה סגל ודורית להעלותו כנושא מרכזי לעלון התיכון.

נבחרו מספר משימות שכל אחת בוחנת זווית אחרת בנושא העליה והקליטה ביניהן ראיון עם מנהל משרד הקליטה בבאר-שבע חיים רביב שתרם ידע ענייני בנושא זכויותיהם של העולים, דרכי הטיפול בקליטתם וקשיי מגורים, עבודה ושפה שיש לתת את הדעת עליהם. ראיון נוסף נערך בערד שבו מרכז קליטה ובו השתתפו המראיינים בשעור עברית שניתן לקבוצת תלמידים עולים ושוחרחו עם פקידת משרד הקליטה האחראית במקום.

ראיונות אחרים נערכו עם שליחי עליה ישראל שפעלו ושהו בצפון אמריקה, אלו נתנו סקירה על התייחסות הסביבה הנוצרית והיהודית המקומית לנושא וספרו מחוויותיהם בפגישות עם עולים פוטנציאליים. להסקת מסקנות מעשיות פנו חלק מהתלמידים להוריהם שחלקם היו עולים חדשים, נקלטו בארץ ויכולים יותר מכלם לתרום מנסיונם האישי להקלת מצוקתם של העולים המגיעים בימים אלה.

אולם לא רק ראיונות ושיחות ראו התלמידים. פגישה מרגשת ובלתי אמצעית נערכה בבית הספר בין מספר חברי משלחת נגנים ממולדביה והתלמידים. המשלחת

מתעניינים ושואלים תלמידי התיכון.

שהורכבה מנגני התזמורת הפילהרמונית של מולדביה רבים מהם יהודים, ופעילי המפלגה הקומוניסטית באה לראות, לשמוע ולספר על היהודים במולדביה. ג'ני חברת עין-תמר בקרה ברוסיה במסגרת הכנת נסיעתה של המקהלה האזורית תמר להופעות שם.

ג'ני שמשה כמתורגמנית בין התלמידים שהתעניינו ושאלו בהתלהבות לבין ארקדי - יהודי, מנהל התזמורת וכנר ראשי ונציגת המפלגה - לודמילה.

הזמן הקצר לא הספיק לשאלותיהם הרבות של הנוער אולם המסר נקלט מתוך תאוריו הקצרים של ארקדי שספר על תנועה יהודית שעד לפני כשנה היתה בלתי חוקית ומשתתפיה נאסרו בגין פעילות מחתרנית.

רק עם גל השינויים ברחבי רוסיה חל מהפך המאפשר עתה פעילות יהודית גלויה, למוד עברית התכנסויות בחגי ישראל ופתיחת גן יהודי ראשון במולדביה. לודמילה נציגת המפלגה הדגישה את התפעלותה מבני הנוער המתעניינים בנושא העליה, קהילות היהודים ברוסיה, ומגלים ידע וסקרנות במגוון רחב של נושאים פוליטיים עכשוויים.

חינוך: בית הספר הקהילתי "שיטים"

המורות סיפור, שיר או מחזה מאת סופר החודש. לעתים אף מוצגת הצגת ילדים מפי עטו כמו מחזהו של א. סידון "אוזי ומיזוי". בפינה נמצאים בדרך קבע גם שבועונים, ירחונים ועיתונים המגוונים לתלמידים את חומר הקריאה.

מרתקת במיוחד היא עיריית זהבי המקריאה באופן קבוע סיפור מתוך נושא החודש בלוי גיטרה, וממחישה בכך את אין ספור האפשרויות הטמונות במילה הכתובה.

עילית נר

מלווה בכתיבת ספורים, חוויות אישיות, יומנים וכך משתלבת הקריאה בהתבטאות אישית וחוויתית.

עידודה של הקריאה נותנת אפשרות שלוב חברתי בין תלמידי הכתות הגבוהות והנמוכות. אלו מקריאים ואלו מקשיבים, אלה כותבים ואלה מספרים.

ועדת טפוח שהוקמה בבית-ספר יצרה את פינת הקריאה. פינת חמד, זרועה בכריות ושטיחים המאפשרת לכל ילד לגשת ולקרוא בזמנו החופשי. מידי חודש נבחר סופר החודש וספריו מוצגים בפינה. מידי פעם מקריאות

פרוייקט חשוב במסגרת בית הספר הוא "עידוד הקריאה". מטרתו לסייע לילדים מתקשים, לשפר את רמת הקריאה ויכולת ההבנה, להגביר את המודעות של הצעירים לקריאה בשעות הפנאי ולעודד את התלמידים לקריאת ספרים כמקור לחוויה והנאה.

בכתות הצעירות מתחיל בקר הלימודים בכמה דקות קריאה חופשית, בזמן זה ישנה אפשרות לשוחח ביחידות עם ילד או שניים על ספר שקראו, או לעזור לילד מתקשה. הקריאה במהלך יום הלימודים

ילדי בית הספר הקהילתי "שיטים" השתתפו בקונצרט מוסבר ע"י מיה אוריון מנהלת הקונסרבטוריון, הקונצרט נערך בבית הכנסת במרכז ספיר ונגנו בו תלמידי הקונסרבטוריון. בתמונה מנגן ניר אמבר (חצבה) בפסנתר ורינה וולגרוד בחליל.

כמידי שנה חגגו ילדי בית הספר את חג הפסח בסדר מסורתי. השנה נערכו סדרים אלו בשלוב בין הכתות הצעירות והבוגרות.

מיכה ומשם

רונית קנו בחינת בגרות מוסיקלית

פרס כוזרי

ד"ר אליעזר אלקלעי זכה בפרס כוזרי. הפרס היוקרתי מוענק לרופאים צעירים מצטיינים העושים שרות רפואי יוצא דופן למען הכלל. הקרן הוקמה ב-1980 לזכרו והנצחתו של פרופ' כוזרי שהיה מנהל מחלקה נירוכירורגית בתל-השומר. המלצות לקבלת הפרס נתנו ע"י ראש המועצה אילן אורן ואנשים רבים העובדים במחיצתו של ד"ר אלקלעי, לחבר הנאמנים המונה אנשי ציבור ואנשי רפואה. הטכס נערך במעמד קהל רב ומסוקר באמצעי התקשורת. לד"ר אלקלעי - ברכות חמות מכולנו.

פנינה אייכהולץ

הנקרא "יום של פיוט"; ויצירה צרפתית של לואיס גאן בשם "אנדנטה אסקורצ'ה".

מי הם האנשים שעזרו לך לקראת הבחינה? ראשית המורה שרונה תל-אורן, עודדה והדריכה מאוד מיה אוריון, והשתתף כמלווה קבוע בפסנתר ולו תודה מיוחדת יהושע בלאו. מה היו שלבי הבחינה?

התקיים רסיטל כאן במקום שנועד לקבוע מעין ציון מגן, הבחנות שרונה תל-אורן ומיה אוריון. בשלב שני נערך מבחן בקונסרבטוריון בגבעתיים לפני צוות מורים ומומחים במוסיקה.

מהי הרגשתך לאחר המבחן? ממליצה מאוד לאחרים לנסות זאת. זו חוויה נהדרת ששכרה בצידה.

כמה זמן למדת לנגן?

אני לומדת לנגן בחליל מזה שבע שנים.

מדוע החלטת לנסות בחינת בגרות במוסיקה? דבר זה מקובל במקומות רבים, שמעתי על אפשרות להבחן בחינת בגרות המזכה ב-4 יחידות בנגינה. התלהבתי מאוד, הבחינה כוללת גם עבודה עיונית. נושא עבודתי היה תולדות הג'ז ומוקד העבודה דמותו של דיוק אלינטון - ענק הג'ז הכושי.

מהם הקטעים עליהם נבחנת?

מספר מגוון של קטעים: "מצב רוח סנטימנטלי" מאת דיוק אלינטון; "אנדנטה" של מוצרט; סונטה בשם "לה גרדלינו" מאת ויואלדי; "סויטה ישראלית לחליל ולפסנתר" מאת תאודור הולדהיים קטע יפני מודרני

אזכרה

החייל אורן ליאור ז"ל נפל לפני שנה בעת התקלות עם מחבלים בעת סיור בגבול ירדן ליד מושב חצבה.

במלאות שנה לנפילתו נחנכה אנדרטה לזכרו בסמוך למושב חצבה.

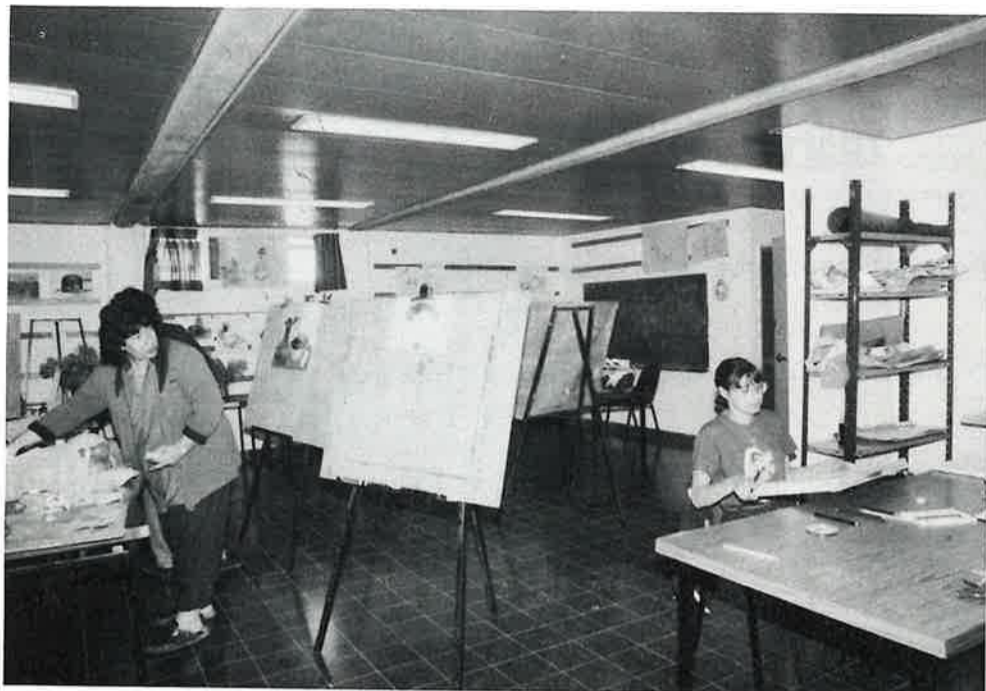
בטכס השתתפו בני משפחה, ידידים, אנשי צבא נציגי המועצה האזורית ורבים מחברי מושב חצבה.

בטכס נאמרו דברים מפי אביו של אורן אשר בטאו את היגון העמוק המלווה את חייו מאז מותו של אורן, נשאו דברים גם ע"י חבריו מיחידתו הצבאית, וחברי מושב חצבה הדגישו בדבריהם את הקשר הגורלי שנחרץ בין המושב לבין משפחת ליאור.

בסיום הטכס הונחו זרי פרחים רבים למרגלות האנדרטה.

מתג"ס - חוג ציור וגרפיקה למבוגרים - סיליה יצחק

סיליה יצחק ליד שולחן העבודה.

סיליה מדריכה את חוגי הציור והגרפיקה למבוגרים מזה 3 שנים. סיסמתה "כל אחד יכול לצייר" מעודדת רבים שרצו לצייר אך לא העזו. סיליה טוענת כי "כמו קריאה וכתובה, לאחר שלומדים את היסודות כל אחד יכול לקרוא ולכתוב, ומדוע לא בציור?! צריך ללמוד ולהסתכל מהעין עוברות הפקודות למוח ומשם ליד..." תוכנית הלימודים הדרגתית ומתפרשת לשלוש שנים, וסיליה מעידה על עצמה שהיא "דורשת התמדה, ויש אפילו שעורי בית..." בשלב ראשון מלמדת סיליה רשום, פרופורציות הסתכלות והבחנת חללים וכן נושאי אור וצל, והנה לקראת חנוכה המשתתפים כבר רושמים בעפרון ובפחם. לאחר מכן נלמדת תורת הצבע בין עם הרכבתו או פירוקו למרכיבים של הצבע הנדרש. מדברים על קומפוזיציה וציורי אבסטרקט (מופשט) ועובדים הרבה בגואש ובעט.

בשלב שני מתמחים בצבעי מים שהשליטה עליהם קשה, מצוירים הרבה נוף, טועמים מעקרונות הגרפיקה ומתבלים בשיטות ציור יפניות כמו הסומי. פרויקט גמר של המשתתפים מסיים את שנת הלימודים השנייה. בשנה השלישית העבודה העיקרית

פגישות עם אמנים, בקורים במוזיאונים תערוכות או סדנאות גרפיקה, סיורים במפעלי דפוס ועוד. כל אלה ממחישים בזווית ייירת את הנלמד בחוג.

היא בצבעי שמן. עוסקים בפורטרטים, נוף ולפעמים נעזרים במודלים לציור גוף האדם. את הגיבוש החברתי ניתן לראות לאורך כל שנות החוג אולם שיו - טיול שנתי המשלב

תלמידיה ותיקות בחוג.

הורים שותפים ויוזמים

פרוטוקול "ישיבת ועד הורים" מחלקת כדורסל

נוכחים: ציון שחר - צופר, ישראל נר - ספיר, רפי סמץ - חצבה, פליקס ויזבד דהן, ערן תומר - עין יהב.
החלטות:

א. הגדרות מטרות הועד:

"דאגה לכלל האינטרסים של ילדנו הכדורסלנים במישור המקצועי, החינוכי, הבריאותי, הארגוני והתקציבי".

ב. דרכי פעולה: שיתוף פעולה דו צדדי עם המתנ"ס

- מעורבות בקביעת התוכנית לשנים הבאות.

- אמוץ תוכנית פעולה לשנה הבאה ולשנים הבאות לשם המלצה בפני הנהלת המתנ"ס.

- המלצה בפני הנהלת המתנ"ס על תקציב שנתי הבנוי ליישום התוכנית שתאומץ.

- מעורבות בקביעת סגל המאמנים/מדריכים והחתמתם.

- פגישות עם המאמנים לקבלת דווח שוטף על הקבוצות.

- פגישות עם הנהלת המתנ"ס לקבלת דיווח תקציבי אחת ל-3 חודשים.

- הישיבות תערכנה פעם בחודש ו/או לפי הצרכים, בסבב בין הישובים.

- פרסום הדוחות דרך המתנ"ס.

ג. הוחלט להביע בפני אילן אורן יו"ר הנהלת המתנ"ס שביעות רצון ותודה, על ההחלטה לתמוך בכדורסל בצורה מכובדת יותר

כיאיות להיותו ענף יצוגי, והתוצאה הברורה של הפחתת השתתפות ההורים עד כדי 30 ש"ח חודשי בלבד.

ד. ביטוח

הוחלט לבדוק עם ברכה ומוסדות הספורט הצעות לביטוח הכדורסלנים, לכסוי טפולים ואובדן יכולת עזרה במשק.

ה. הוחלט לבדוק רכישת תיקים אישיים לנשיאת ציוד הספורט. הועבר ליוסי לשם הצעת מחיר.

ו. אירוח

הוחלט להגביר את הגשת הארוח במשחקי הבית לכל הקבוצות בסבב בין כל משפחות השחקנים.

באחריות:

קט"סל - יזבד דהן

ילדים - ערן תומר

נערים - רפי סמץ

נוער - אסקפה

לשם כך על המתנ"ס לפתוח כרטיס בכל אחת מהצרכניות בישובים.

הועלתה חשיבותם של מפעלים עם קבוצות מבחוץ והצורך בארוח - המלווים בשחותם כאן, אנו מבקשים מההורים

והספורטאים להענות לצרכים כשיהיו.

ז. בישיבה הבאה יש לדון בנושא:

"אמוץ תוכנית פעולה של מחלקת הכדורסל לעונה הבאה ולעונות הבאות במישורים הארגוניים והמקצועיים, מוזמנים לישיבה יוסי ובנצי.

ח. הועלתה הערכה שחשובה מאוד מעורבות ההורים בפעילות, אנא אל תשארו אדישים, הפגינו נוכחות - נשמח להערות והצעות ושיתוף פעולה בכל.

בברכה ותודה

בשם הועד

ערן תומר

הספורטיבי. לפניכם יוזמה ברוכה של ועד הפעולה הנבחר של ההורים שמטרתו המשך הפעילות פורה בענף זה.

פעילות אינטנסיבית כזו יכולה להתבצע רק בעדודם ותמיכתם של ההורים. ואמנם, שיתוף הפעולה של ההורים ניכר בנעשה הן בתחום האירגוני והן בתחום

מחלקת הכדורסל במתנ"ס באחריותם של יוסי לין ובנצי פועלת מזה מספר שנים. השחקנים הצעירים מתאמנים מספר פעמים בשבוע, ומשחקים משחקי חוץ באופן קבוע.

מחלקת תרבות ט"ו בשבט איזורי

טיולים כאלה מעשירים את כולנו, מקרבים אותנו אל הטבע והנוף בו אנו חיים כי "האדם הוא תבנית נוף מולדתו" ומקרבים אותנו גם אחד אל השני למרות המרחקים בין ישוב לישוב.

אילנה שגיא

טיול ט"ו בשבט הפך כבר למסורת בערבה. ומספר המשתתפים הרב בכל שנה מעיד על כך. מזג האוויר הלא ברור לא מנע מאנשים להגיע ובסופו של דבר התברר שהיה אפילו אידיאלי לטיול.

מדי שנה ישנו צוות של אנשים כמעט קבוע המכין בשיתוף עם המתנ"ס את החג. הצוות כולל את ועדת תרבות איזורית, ביה"ס שדה חצבה, החברה להגנת הטבע ו"המשוגעים לדבר" באיזור.

הצוות בוחר את המקום ואח"כ נעשית פעילות הכנה בשטח. אנו תמיד מתלבטים האם כדאי לבצע פעילות נוספות לקהל בזמן הפיקניק אבל נראה לי שאנשים נהנים מהמפגש עם אנשי האיזור מהישובים השונים ואכילה בצוותא לצלילי מוסיקה ישראלית, כשהרקע של הנוף היפה בערבה מהווה תפאורה טבעית לכך. המסלול השנה היה מעניין, והתאים לכל הגילאים למרות "הירידה בסולם". יש חשיבות רבה לאירועים איזוריים מסוג זה ואנו חושבים לקיים מספר טיולים איזוריים במשך השנה ולאזן דווקא בט"ו בשבט.

בשטח החניה בחוורים התקיימה פעילות לילדים: בקעות גדולות ערבבו את החרסית עם מים והתקבל חימר אותו לשו הילדים ויצרו עבודות שונות. בשנה הבאה אנו מתכננים לשלב פעילות אמנותית שונות בשטח החניה בנוסף לטיול. גם הטרקטורונים מפארו היו אטרקציה.

אני חייבת לציין את שיתוף הפעולה המלא שהיה בין כל האנשים שתמרו לטיול. הנוער יצא לטיול נוער באיזור נחל חבר ציפינו למשתתפים רבים יותר אך כנראה היה קשה לנוער לקום מוקדם בבוקר. הטיול התקיים בשיתוף עם רכזות הנוער במושבים שעודדו את הנוער לצאת. הטיול היה מהנה מאוד למרות שהמסלול היה לא קל.

לכבוד

נוסח מכתב שנכתב עיני משפּי אור מעין-יהב
ונשלח אל חברי הכנסת

מכתב זה נכתב לאחר שאנשים רבים באזור איצ'ו את ידי לכתוב
ולתבוע הבק את דעתם, תחושותיהם וחששותיהם בנושא תחנות יקול
אמריקה הערה וסגירת אגן נחל נקרות כשטח אש צבאי:
כ- 500 משפחות חיות כאן, בארחה הגדול והארוב הזה שמשתרע
מצומת סדום ועד פארן. 500 משפחות של אנשים שונים ואגוונים
שנולדו וגדלו בכל פ'נות הארץ והארובה, ודבר מה משותף כאן
לכולם: כולם חזרו לחיות כאן ולגדל את ילדיהם באזור הארוחק
והקשה הזה מאהבת המקום ואתקב אמונה באיכותו האיחודת.

חמש מאות משפחות שיחד עם ילדיהן אונות כ-2,500 נפש לערב:
אפשר להטיל בקבוצת לחץ אפשר להטיל ככוח הוחה אפילו עצומה
שאם אחוז אתושה' האזור ההגרים יחתמו עליה, אהמיתת כאותה לא
תחשה. אך עובדה- אלה נאחזים וחיים ואחזיקים בכל הארחה הזה
שאורכו כ- 70 ק"מ, שהוא כהרת א"י הארוחקת אבל ארכז תרבות
והשכלה, מארכז קניות ארכזים רפואיים, ארכז' הידור וכד':
אך יש פיצוי: הפיצוי הוא בית שנה ואקום עבודה שהוא גם אורח
חיים מלא שלרוב גם סיפוק בצידו, ויש ארחה פתוח הנותן היגשה
שכאן אפשר לחיות עם המדה, אפשר להרחיב את הנשימה על אף
הקיץ היוקד והאי"הש, על אף החורף האלווה לעתים (לא רחוקות)
הגיליות קרה והשטפונות ההורסים כאחת עאל של שנה שבו השקעת
את כל ארצך, יוצאתך וצאנך. אך בכל זאת חזרנו לחיות כאן -
אנשים שחשבה להם התחושה שהם אדונים לגורלם אשר בו חזרו.
קח מהם את הפיצוי הזה ואת התחושה הזו ופשוט לא יוכלו להאשיב
ולחיות כאן.

אנו נטע ואיכאל אור הגענו לכאן כח"לים הנחיל בשנת 1961 ואנז
אנו כאן (מראשון' עין-יהב). אנו וילדינו נוהגים מצה שנים לטייל
הנגה, ללמוד את דרכיו ואת טבעו, ליהנות מנופ' הראשית הסובהים

אותנו ולשמוח בכל התפתחות שהיא לטובת האזור.

אנו משפחה של חקלאים ואנ' גס אורה לביוולוגיה, עכשיו עובדת רק
במשק.

כאשר אנו יוצאים מזרחה, השדות המעובדים הם הגבול. אוי' לנו אם
נפין לוצאת קצת לשטחים הפתוחים - מ"ז יהא רבה צבאי ויהיה לנו
שאנו לא רצויים כאן.

אך בעת הג'לל הקמת תחנת יקול אמריקה צה"ל יאלץ לסגור
הפנינו גס את הצד המערבי כולו - תיוותר לנו אך רצוטה צרה של
כביש שנמשכת מצפון לדרום ומגמת פניה: תל-אביב
אך בכלל נחיה עם זה?

האם אהבת הנגה והערה שלנו תסתכם בכביש שאסור לפנות ממנו
י'אנה ושאלה?

אין ח"נו קלים כאן: העבודה קשה, הפתאודות היום-יומית עם תנאי
האקלים הקיצוניים, הריחוק והקשים שהפרנסה מחקלאות מתישים לעתים.
אך אנו מאוד מאוד אוהבים את סביבת ח"נו ואחנבים גס את
ילדנו ללב, והמקום הוא בית שדה וסביבה טבעית פתוחה שאנו שייכים
אליה והיא אותרת לנו.

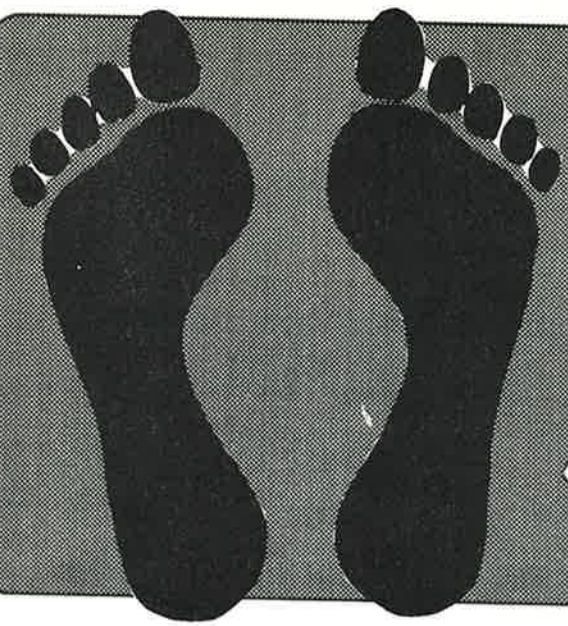
לא נוכל להסתפק בכביש - פשוט ניחנק כאן. לא נוכל לחנק ילדים
על כביש כשהכל מסביב שטחי אש אסורים בכניסה.

האם תוכל להסביר לנו כנצ'ג נבחר של הצ'בור הארץ הצאת אדום
על'נו לווותר על כהרת ארץ טובה שלנו למען אינטרס זה, ולרקוד לפ'
חיל'ו של פרויקט אשר ישעבד את כל האזור לצרכיו?

הכסף המובטח (גס לישוב שלנו) הצ'בו של הפרויקט אינו מסנוור את
עינינו. לדעתנו יש ערכים שאינם נקנים בכסף ופוחזים אנו מאוד
שאו'י רק משיאבדו לאנשים ולארץ הצאת - י'ינו בכל: מה אבד לנו
ללא שוב.

נודה לכם מאוד אם תשיב לנו:

משפחת אור, עין יפה

רפלקסולוגיה

מי מכיר? מי יודע?

מהי רפלקסולוגיה?

רפלקסולוגיה היא שיטת ריפוי אלטרנטיבית הנעשית ע"י לחיצות במקומות שונים בכף הרגל (אני מדגישה, בכך הרגל ו-10 ס"מ בשוק בלבד).

השיטה נקראת "שיטה הוליסטית" כלומר זוהי שיטה המנסה לאזן את הגורמים שמביאים להוצרות חוסר אזון בגוף ובנפש. השיטה גורמת לניקוי הגוף מחומרי פסולת שהצטברו אצלו במשך שנים. ההבדל בין שיטת טיפול זו לבין שיטת טיפול של הרפואה הקונבנציונלית היא שאם לדוגמא יבוא אדם עם כאב ראש לרופא הרופא יתן לו כדור ונגמר הסיפור. אך אם יבוא אותו אדם לרפלקסולוג ויספר שיש לו כאב ראש, ינסה המטפל למצוא מה גורם לאותו כאב ראש ואם ימצא לדוגמא שהבן אדם סובל מכאב ראש כל פעם שהוא אוכל גזר אזי הטיפול יתחיל דווקא בקיבה ולא בראש!

מהו המצב אליו חותר המטפל להגיע?

המטפל חותר לאזן את מצבו של המטופל ולתמוך בו מבחינת אזור חומרים בגוף. כאשר התהליך יתרחש ע"י הקטנת מתחים בגוף תוך כדי ניקוי הרעלים והפסולת המצטברות בגוף במשך חיינו (כגון עודפי חומצות חלב, חומצות שתן, שאריות אנטיביוטיקה וכו').

מהם הכלים העומדים ברושך כדי להביא אדם למצב אותו תיאר?

הטיפול הרפלקסולוגי נמשך כ-50 דקות. במשך זה יש שקט מוחלט. אסור לדבר. אני מנסה להביא את המטופל למצב הרפיה מקסימלי. ע"י לחיצות בכפות הרגלים של המטופל מתחילה זרימה אנרגטית בגופו העוזר לשחרור ולהוצאה החוצה של סימפטומים כרוניים המציקים לאדם במשך תקופה ארוכה. יש להדגיש שתוך כדי הטיפול יכולים לצוץ ולעלות כל מיני סימפטומים כרוניים שסבלנו מהם בעבר הרחוק אך כבר בכלל שכחנו מקיומם. במצבים כאלה, הם יצאו ויתאזנו, כלומר יגרמו לגוף להתאזן ולהפטר מהם אחת ולתמיד. (זה יכול להיות גם במישור הרגשי - עולה בכי חזק ל-10 דקות לא מנסים לנחם - זה טוב שזה יוצא - וממשיכים לטיפול!)

מה המייחד את כף הרגל כן שדווקא ע"י טיפול בה אפשר לגרום תגובות שונות בגוף כולו?

עפ"י מחקרים הוכח שברגל קיים ריכוז גדול של נקודות המשפיעות בצורה ישירה על הגוף כולו. כלומר, לכל איבר בגוף יש נקודה שהיא בעצם התאומה שלו ונמצאת בכף הרגל. והראיה לכך היא שאם יבוא אלי מטופל אם כאב ראש איום ואני אלחץ לו ברגל על הנקודה שמזוהה עם הראש הוא יחוש את אותו כאב רק בנקודה זו ברגל, אך לא בשאר הנקודות ברגל.

בנוסף לכך: אפשר לראות בכף הרגל כל ניתוח שעברנו, וכן דברים נוספים כגון הפלות, דיסלקציה, טחורים, אסטמה ועוד.

עפ"י השכלתך ונסיוןך - באיזה מקרים בעיקר יש תוצאות ברורות שהרפלקסולוגיה אחראית להן?

הרפלקסולוגיה עוזרת רבות במקרים כגון: כאבי גב תחתון, אסטמה, בעיות עורף וצוואר, סכרת, כאבי ראש ומיגרנות, הפרעות שינה, טישטוש, עיפות, בעיות לחץ דם, עצירות, בעית בשלפוחית השתן, כאבי ווסת, בעיות פוריות (אם הבעיה אינה פיזיולוגית) וכן בבעיות נוזלים באזנים (80% מן המטופלים שניזקקו לניתוח אוזנים ועברו טיפול רפלקסולוגי, לא נזקקים עוד לניתוח!!) הרפלקסולוגיה נעזרת בשיטת פלדנקרוס בשיטת אלכסנדר - בשיטה של פאולה - השרירים הטבעתיים ובמסג'.

היכן למדת את הרפלקסולוגיה ואם את קשורה כיום לגוף כלשהו?

את תורת הרפלקסולוגיה למדתי בחיפה אצל אבי גרינברג שהוא רפלקסולוג דיאגנואיסט מעולה. הוא איש שנמצא כבר שנים רבות בנושא. כיום הוא מוציא 2 ספרים בנושא - הוא גם מעביר קורסים בקריאת כף הרגל, מרצה בפני הרופאים ומורים, בעל קליניקה גדולה בחיפה - ובדרך להקמת קליניקה בת"א ואפילו באנגליה.

אני כיום עצמאית אך עדיין קשורה אליו. אבי תומך בתלמידי. אפשר לפנות אליו בכל עת לשם קבלת עזרה - חוות דעת מקצועית - ותמיד מוכן לעשות דיאגנוזה.

לסיכום אני רוצה להדגיש:

הרפלקסולוגיה אינה מהווה תחליף לרופא. היא באה לתמוך במטופל ובאה לעזור בהורדה של מינון תרופות ולעזרה של הגוף לריפוי בכוחות עצמו ע"י הזרמת אנרגיה המפעילה אזורים חלשים או מוחלשים כתוצאה של מחלה. הרפלקסולוגיה גורמת לאדם להרגיש פעיל ואנרגטי יותר וזאת בשל ניקוי הגוף מרעלים ששוכבים בגופו כבר שנים. הרפלקסולוגיה אינה בשום פנים ואופן "תורה באויר" כי אם תורה מוכחת גם מבחינה מקצועית, ולאט לאט היא נכנסת יותר לתודעה...

אורה שני. (עין יחב)

מתוך: עלון "בעינינו" מס' 100 פברואר 89

מבצע איזורי ללכידת מלכות הצרעה המזרחית

1. מוערך בכ-20,000 ש"ח. המתבטא בעיקר בנוק לכוורות דבורים שמושמדות.
 2. נזק בלתי ניתן למדידה שנגרם לגידולים הזקוקים להאבקה, שלא היתה מתבצעת בעקבות ריבוי הצרעה המזרחית סביב כוורות הדבורים.
 מסקנות ראשונות מהמבצע:
 יש להמשיך במבצע לפחות 3-4 שנים.
 יש לקבוע מדדים מדעיים לבחינת השינוי באוכלוסית הצרעה המזרחית בעקבות המבצע ע"י השוואה עם אזורים שלא טופלו בהשמדת צרעות.

לקראת חידושו של המבצע נערך סיכום של השנה הקודמת. מטרת מבצע זה היא צמצום אוכלוסיית הצרעה המזרחית ע"י השמדת המלכות.

בתקופה זו יוצאות המלכות מתרדמת חורף לבנית הקן והקמת דור פועלים ראשון כך שכל מלכה שמושמדת בסוף החורף פרושה קן שלם באותה שנה. (במהלך חייה מטילה המלכה כ-4000 ביצים)

המבצע אורגן אזורית והופעל בישובים ע"י רכזות הנוער שחילקו חומר רקע על הצרעה המזרחית, פירסמו ועודדו ודאגו לחלוקת הפרסים. הילדים היו מכתות ד"ח.

סה"כ הושמדו במהלך המבצע:

פארן - 490 מלכות

עין יחב - 380 מלכות

חצבה - 660 מלכות

1530 מלכות x 4000 פועלות בקן. 6,120,00

+ פועלות שהושמדו.

עלות המבצע: 920 ש"ח פרסום.

הנזק שנמנע:

מסר גיל בר-נון
 פקח נזקי חקלאות
 רשות שמורות הטבע

קוראים כותבים

לכבוד

דובר אגד, מר גדעון טלמור

בית אגד, תל-אביב

הנדון: חוסר אפשרות להזמין מקומות ישיבה בקוי האוטובוס מאילת צפונה

מר טלמור הנכבד,

אנו פונים אליך בבקשה למציאת פתרון לנוסעים העולים לצפון ממושב פארן. יש בינינו נוסעים שחייבים להגיע לבאר-שבע או לתל-אביב עם פעוטים, ואין להם מקומות ישיבה. כמורכב ישנה בעיית המשפחות המבוקרות, ובמיוחד בעיית ההורים המזדקנים, שהנסיעה בחזרה מפארן הוא עבורן סיוט. הם נאלצים לעמוד שעות ארוכות בדרך חזרה, או לשבת על הרצפה! בהעדר הסדר רכישת מקומות ישיבה ישנה אכזריות כלפיהם, משום שהברירה העומדת בפניהם היא פגיעה בגוף שאינו בקו הבריאות, או ריחוק מבני המשפחה שמתגוררים בערבה.

ידוע לנו שעד קיבוץ יהל ניתן להזמין בטלפון מקומות ישיבה באוטובוסים היוצאים מאילת. היינו מעוניינים לשמוע כיצד ניתן להצטרף להסדר הנ"ל. נראה לנו שפתרון אפשרי אחד, עבור נוסעים שמגיעים מהצפון, הוא קניית כרטיס הלון חזור, שיופקד בידי הנהג בזמן הנסיעה לכיוון אילת. פתרון אפשרי אחר, הוא רכישת מקום שמור בטלפון באמצעות כרטיס אשראי.

אנו מבקשים את טפולך בנושא, ונודה לך על כל פתרון שיקל על חיינו כישוב ספר בערבה, ויתן מענה לבעיה כאובה זו.

בתודה מראש,

עדנה ועמרי בן אליהו, מושב פארן.

ד"ר נחמה בן אליהו, ירושלים.

מלכה ורקי נומן, באר-שבע

ירוק בעיניים

במדור זה אנסה להעלות כמה מהנקודות העיקריות שיש להתייחס אליהן באחזקת הגינה בתקופה הקרובה.

דשא – השקיה סדירה ואחידה על פני כל השטח הוא הגורם החשוב ביותר לקריאות המדשאה. איחור של כמה ימים בהשקיה יכול לגרום לנזק שנוכל להתגבר עליו רק לאחר חדשים. השקיה לא מספקת מחלישה את הדשא והופכת אותו פגוע למחלות ומזיקים. כמות המים המומלצת בערבה בחדשים הקרובים כ-6 קוב לדונם ליום. תכיפות ההשקיה נקבעת לפי מצב הדשא, עומק בית השורשים וסוג התשתית.

כתמי יובש בדשא יכולים להצביע על חפיפה לא טובה של הממטרות וחשוב להתייחס לנושא ובשעת חרום פשוט להשקות קטע יבש בממטיר נייד.

סיבה נוספת להמצאות כתם יובש בדשא הוא נזק של זחלי חיפושיות הזבל. הסימן המובהק להמצאותם – קטעי דשא שמתרוממים מהקרקע. אפשר לראות את הזחלים הגדולים והלבנים אם חופרים במקום הנגוע. יש לטפל רק בדשא הנגוע ולא כמניעה.

הטיפול – פיזור דיזיזקטול מגורען בכמות של 7 ג"ר למ"ר. יש להשקות לאחר הפיזור. החומר רעיל וחשוב להקפיד על פיזור בהתאם להוראות שעל השקית.

נושא שני בחשיבותו למדשאה יפה, כיסוח סדיר, לפני שהעלוה עלתה לגובה רב מדי. צריך להשתדל לא "לכסח" את הדשא בזמן הכיסוח. לא רצוי לכסח דשא רטוב או צמא וחשוב לבדוק את איזון וחדות הסכינים.

כיסוח לא נכון קורע את עלי הדשא ולא חותך אותם. במידה ויש הרבה כסחת או נשר מעצים חשוב לאסוף אותם כדי למנוע הווצרות שכבה אטימה.

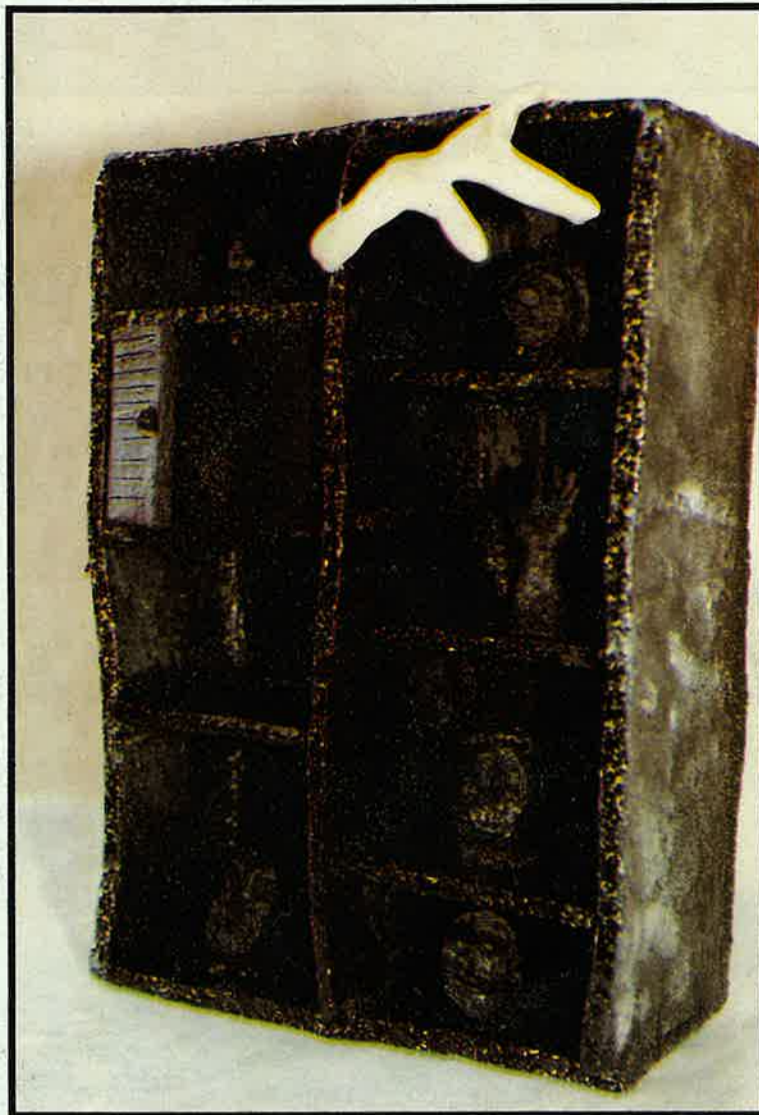
דישון – דישון מדשאה משפר את איכותה אך גם מגדיל את תכיפות הכיסוחים, לשיקולכם. בכל אופן מדשאה ממוצעת רצוי לדישן בתקופה זו בחנקן, אוריאה כ-1.5 ק"ג ל-100 מ"ר או אמון גפרתי 3 ק"ג ל-100 מ"ר או כל דשן חנקני שווה ערך כגון אשלגן כלורי 1.5 ק"ג ל-100 מ"ר.

עצים כדאי לבדוק מצבם של עצים נתמכים. במידה והקשר הדוק מדי לפתוח ולקשור באופן רופף כדי לשהענף לא יחנק. עץ שכבר עומד יציב כדאי לסלק את הסמוכה כי במקרים רבים הוא עצמה פוצעת את העץ. ולכן כדאי להציב את הסמוכה לא קרוב לעץ ולקשור מראש באופן רופף כדי שהעץ יוכל לנוע.

זה הזמן לגזום עצים ויפה שעה אחת קודם כשהענף עוד דק והפצע שנוצר קטן, עצים צעירים נחוג בהרבה מקרים לדכא ענפים ע"י קיצורם ולהוריד אותם בשלב מאוחר יותר לאחר שהגזע התעבה. בכל מקרה כשגוזמים יש לעשות זאת בכלי מתאים לגודל הענף ומשחז כדי שהפצע יהיה חלק ולא קרוע. הגיזום יעשה סמוך עד כמה שאפשר לגזע העץ. פצע גדול מעובי אצבע ממלץ למרוח במשחת עצים. עצים צעירים בעלי גזע ירוק כמו "מכנף" חשוב לסייד בלובן.

זהו להפעם,
רחל יונש

מוצגים מתוך תערוכת עבודות קרמיקה
"אנשים בלחץ"

מימי עזריאלי – מושב חצבה
צלמה: פגי אושרוביץ

המועצה האזורית הערבה התיכונה

מרכז ספיר, ד.ג. הערבה מיקוד 86825 – טלפונים: 057-81225-6 – פקסימיליה: 81487
מרכז ספיר * עין יהב * חצבה * פארן * צופר * עידן * צוקים * שיזף